

_Prima matematik #3_B

_Grundbok

_Åsa _Brorsson

_Volym ett av nio

_Till punktskriftsläsaren

.....

é _Det finns svällpappersbilder.

é _Uppgifter i boken är numrerade.

é _Saker som ska räknas är ofta bara en bokstav i boken. _Varje bokstav är en sak. _Ett r kan vara en ruta.

é _Du kommer att få räkna stora tal som #526 + #481 + #27 på abakus.

_Abakus är ett hjälpmedel där du räknar med hjälp av kulor.

é _Du kommer också att få räkna
multiplikation och division och
förstå hur de hänger ihop.

é _Boken tar också upp
tvådimensionella och
tredimensionella objekt. _Du får
lära dig om linjer som är
parallella och olika vinklar.

_Det handlar också om
programmering och rita olika
mönster efter beskrivningar.

é _Välj att lämna svar på det sätt
som är bäst för dig. _Du kan välja
att skriva svaret eller att lägga

det med plockisar eller peka på
det. _Du kan markera svaret med
häftmassa eller visa på en sak
eller rita på ritmuff. _Det finns
många sätt att svara. _Du och din
lärare bestämmer hur du ska svara.

_Lycka till!

_Skicka gärna dina synpunkter på
anpassningen av denna bok till
anpassningsfunktionen~àspsm.se

_Volym två

.....

_Till punktskriftsläsaren....._I

_Addition och subtraktion och

huvudräkning (#12).....#22

_Problemlösning, planera och

välja lösningsmetod (#22).....#50

_Blandad träning (#26).....#58

_Diagnos (#28).....#64

_Volym tre

.....

_Till punktskriftsläsaren....._I

_Repetition/_Utmaning (#30).....#69

#7 _Tidningsbesöket (#36).....#83

_Mattelabbet: _Tal i bråkform

(#38)#86

_Tal i bråkform (#40)#89

_Nya och äldre enheter (#46) ...#99

_Volym fyra

::

_Till punktskriftsläsaren....._I

_De fyra räknesätten (#52)#113

_Blandad träning (#58)#129

_Diagnos (#60)#135

_Repetition/_Utmaning (#62)#140

_Volym fem

::

_Till punktskriftsläsaren....._I

#8 _I skolskogen (#68)#155

_Vi

_Mattelabbet: _Multiplikation och division (#70).....#158	
_Multiplikation och division (#72).....#160	
_Mönster och talföljder (#80) #183	
_Volym sex :~::~:~::~:~::~:~::~:~::~:~::~:~::~:~::~:~::~:~::~:~::~:~::~:~::~:~::~:~::~:~::~:~::~:	
_Till punktskriftsläsaren....._I	
_Problemlösning, att formulera en frågeställning och redovisa en lösning (#84).....#203	
_Blandad träning (#88).....#210	
_Diagnos (#90).....#215	
_Repetition/_Utmaning (#92).....#220	
	_Vii

_Volym sju	
.....	
_Till punktskriftsläsaren.....	_I
#9 _Båtutflykten (#98).....	#245
_Mattelabbet: _Tredimensionella	
figurer (#100).....	#250
_Bygga och rita av	
tredimensionella figurer	
(#102).....	#252
_Begrepp för att beskriva	
geometriska objekt (#104).....	#253
_Blandad träning (#118).....	#279
_Diagnos (#120).....	#282
_Repetition/_Utmaning (#122).....	#285
	_Viii

_Volym åtta

:::

_Till punktskriftsläsaren....._I

#10 _Fotbollsturneringen

(#128).....#293

_Mattelabbet: _Algebra (#130) #296

_Algebra (#132).....#300

_Temperatur (#138).....#313

_Volym nio

:::

_Till punktskriftsläsaren....._I

_Mönster och programmering

(#142).....#320

_Blandad träning (#150).....#336

_Diagnos (#152).....#339

_Ix

_Repetition/_Utmaning (#154)....#343

_Spel: _Hitta skatten.....#357

_Kompletterande titelblad

_Begrepp år #3

.....

_Begrepp för att beskriva

geometriska objekt

_Se svällpappersbild.

_Se svällpappersbild.

_Se svällpappersbild.

_Se svällpappersbild.

parallella: _Två räta linjer som

hela tiden är exakt lika långt

ifrån varandra.

_Vinklar

_Se svällpappersbild.

_Rät vinkel: _Vinkel som är #90;g

_Se svällpappersbild.

_Spetsig vinkel: _Vinkel som är
mindre än #90;g

_Se svällpappersbild.

_Trubbig vinkel: _Vinkel som är
mer än #90;g

_Storheter

_Längd

kilometer km

meter m

decimeter dm

centimeter cm

millimeter mm

omkrets längd runt ett objekt

_Tid

timme h

minut min

sekund s

kvart femton minuter

_Volym

liter l

deciliter dl

centiliter cl

_Massa (vikt)

kilo(gram) kg

hektogram hg

gram g

_Area (yta)

kvadratcentimeter cm²

_Temperatur

grader _Celsius ;g_C

=== _Bildbeskrivningar =====

_Musen heter _Primus. _Primus är grå, har stora öron och en lång svans. _Musen har blåa byxor och en röd- och gulrandig kortärmad tröja.

_Pojken heter _Milton. _Milton har ljus kort hår. _Han har grå skor, blåa byxor och en ljus- och mörkgrön randig tröja.

_Flickan heter _Polly. _Polly har långt ljusbrunt hår. _Hon har röda skor, svart- och gulrandiga strumpor. _Polly har en blå kjol

och en röd kofta. _I handen håller
hon en morot som hon tittar på.

=====

::: #4 ::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

#6 _Pollys resa till mormor i

_Lappland

::: ::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

=== _Bildbeskrivning =====

_Bilden visar när _Polly och hennes syster har kommit på besök till sin mormor i _Lappland.

_De har precis stigit av bussen utanför _Storuman station. _Polly och hennes syster står på varsin sida om sin mormor och har resväskor och ryggsäckar bredvid sig. _Det är vinter och snö.

#4

#7

_Utanför stationen står det en skylt med avståndet fågelvägen till olika orter i _Sverige. _På skyltarna står det:

- #1. _Stockholm #670 km
- #2. _Umeå #197 km
- #3. _Ystad #1122 km
- #4. _Kiruna #347 km
- #5. _Treriksröset #470 km.

_Inne på stationen kan man köpa lunch och fika. _Det finns två skyltar utanför som visar priset:

- #1. _Kaffe och kaka #20 kr
- #2. _Pitepalt #65 kr.

_På stationshuset sitter en
klocka. _Timvisaren är nästan på
#12 och minutvisaren på #50.

=====

::: #5 ::::::::::::::::::::::::::::::

_Mål: _I det här kapitlet lär du dig
é höga tal
é addition och subtraktion och
huvudräkning
é problemlösning, planera och välja
lösningssmetod

:::: #6 ::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

_Mattelabbet

::

#1. _Hämta en tärning och slå
tärningen två gånger.

_Skriv siffrorna här: --- ---.

_Använd siffrorna och gör ett
tvåsiffrigt tal.

_Talet är: ---

#2. _Slå tärningen två gånger till.

_Skriv siffrorna här: --- ---.

_Använd siffrorna och gör ett
tvåsiffrigt tal.

_Talet är: ---

#6

#10

#3. _Slå tärningen två gånger till.

_Skriv siffrorna här: --- ---.

_Använd siffrorna och gör ett tvåsiffrigt tal.

_Talet är: ---

#4. _Skriv dina tre tal i storleksordning.

--- --- ---

:::: #7 ::::::::::::::::::::::::::::::

#5. _Se svällpappersbild.

_Rita färdigt tallinjen.

_Markera med en punkt dina tal på tallinjen, utan att skriva dem med siffror.

#6. _Se svällpappersbild.

_Markera din kompis tal på tallinjen. _Vilka tal tror du att din kompis har markerat på sin tallinje? _Skriv de tal du tror.

#7. _Jämför era gissningar med de tal det skulle vara. _Kunde du och kompiserna se vilka alla talen var?

_Svar: ja --- nej ---

_Skriv varför eller varför inte.

_Svar: ---

#8. _Diskutera. _Vad är viktigt att tänka på när man ritar en tallinje?

#8

#12

::: #8 ::::::::::::::::::::::::::::::

_Mål: _Höga tal

| _Tallinjen

| _På tallinjen kan du markera tal.

| _Till exempel talet #5.

| _Se svällpappersbild.

| _Se svällpappersbild.

#1. _Se svällpappersbild.

_Var ska talen stå på tallinjen?

#2. _Vilket tal ska stå istället

för ---?

a) _Se svällpappersbild.

b) _Se svällpappersbild.

c) _Se svällpappersbild.

#8

#13

:::: #9 ::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

#3. _Se svällpappersbild.

_Skriv talet och markera det på
tallinjen.

a) #1 tusental #2 hundratal

#6 tiotal #7 ental ---

b) #1 tusental #4 hundratal

#0 tiotal #8 ental ---

c) #1 tusental #3 hundratal

#2 tiotal #0 ental ---

#4. _Markera talet #20 på varje
tallinje.

a) _Se svällpappersbild.

b) _Se svällpappersbild.

c) _Se svällpappersbild.

:::: #10 ::::::::::::::::::::::::::::::

| _Siffror och tal
|
| _Vi har tio siffror: #0 #1 #2
| #3 #4 #5 #6 #7 #8 #9
|
| _Med våra siffror kan vi göra
| oändligt många tal.
|
| _Med siffrorna #0 och #1 kan vi
| till exempel skriva #101
| (etthundraett),
| #1000000 (en miljon) och
| #1000000000 (en miljard).

#5. _Använd siffrorna

#4 #1 #8 #9

a) _Skriv det största fyrsiffriga talet du kan göra ---

b) _Skriv det minsta fyrsiffriga talet du kan göra ---

#6. _Använd siffrorna

#5 #7 #2 #4

a) _Skriv det största fyrsiffriga talet du kan göra ---

b) _Skriv det minsta fyrsiffriga talet du kan göra ---

#10

#17

#7. _Räkna ut summorna:

a) #2000000 + #4000000 = ---

b) #5000000 + #3000000 = ---

c) #3000000 + #6000000 = ---

d) #2000000 + #5000000 = ---

e) #3 miljoner + #6 miljoner = ---

f) #2 miljoner + #5 miljoner = ---

g) #2 miljoner + #4 miljoner = ---

h) #5 miljoner + #3 miljoner = ---

:::: #11 ::::::::::::::::::::::::::::::

#8. _Placera talen i

storleksordning. _Börja med det
lägsta.

a) #2460 #4206 #4620 #2064

#6204 #2604

--- --- --- --- --- ---

b) #7159 #1795 #5179 #5971

#1975 #7915

--- --- --- --- --- ---

#9. _Skriv platserna i ordning
efter hur långt bort från _Storuman
de ligger. _Börja med den plats som
ligger närmast _Storuman.

#1. _Stockholm #670 km

#2. _Umeå #197 km

#3. _Ystad #1122 km

#4. _Kiruna #347 km

#5. _Treriksröset #470 km

#1. ---

#2. ---

#3. ---

#4. ---

#5. ---

#11

#20

#10. _Numrera bergen i höjdordning.

_Börja med det högsta.

--- _Helagsfjället #1796 m.ö.h.

--- _Kebnekajse #2111 m.ö.h.

--- _Lillsylen #1704 m.ö.h.

--- _Sarektjåkko #2090 m.ö.h.

--- _Snasahögarna #1463 m.ö.h.

--- _Sulitelma #1806 m.ö.h.

--- _Sånfjället #1277 m.ö.h.

--- _Åreskutan #1420 m.ö.h.

_Prima matematik #3_B

_Grundbok

_Åsa _Brorsson

_Volym två av nio

_Till punktskriftsläsaren

.....

é _Det finns svällpappersbilder.

é _Uppgifter i boken är numrerade.

é _Saker som ska räknas är ofta bara en bokstav i boken. _Varje bokstav är en sak. _Ett r kan vara en ruta.

é _Du kommer att få räkna stora tal som #526 + #481 + #27 på abakus.

_Abakus är ett hjälpmedel där du räknar med hjälp av kulor.

é _Du kommer också att få räkna
multiplikation och division och
förstå hur de hänger ihop.

é _Boken tar också upp
tvådimensionella och
tredimensionella objekt. _Du får
lära dig om linjer som är
parallella och olika vinklar.

_Det handlar också om
programmering och rita olika
mönster efter beskrivningar.

é _Välj att lämna svar på det sätt
som är bäst för dig. _Du kan välja
att skriva svaret eller att lägga

det med plockisar eller peka på
det. _Du kan markera svaret med
häftmassa eller visa på en sak
eller rita på ritmuff. _Det finns
många sätt att svara. _Du och din
lärare bestämmer hur du ska svara.

_Lycka till!

_Skicka gärna dina synpunkter på
anpassningen av denna bok till
anpassningsfunktionen~àspsm.se

_Innehåll volym två

:.:..:.:..:.:..:.:..:.:..:.:..:.:..:.:..:.:..:.:..:.:..:.:..:.:..:.:..:.:..:.:..:.:..:.

_Siffran inom parentes hänvisar
till förlagans sidor.

_Till punktskriftsläsaren....._I

_Addition och subtraktion och

huvudräkning (#12).....#22

_Problemlösning, planera och

välja lösningsmetod (#22).....#50

_Blandad träning (#26).....#58

_Diagnos (#28).....#64

:::: #12 ::::::::::::::::::::::::::::::

_Mål: _Addition och subtraktion och
huvudräkning.

| _Mönster i addition och
| subtraktion
|
| _Använd sambandet mellan
| tabellerna.
|
| #5 + #6 = #11
|
| #15 + #6 = #21
|
| #35 + #6 = #41
|
| #12 - #3 = #9
|
| #22 - #3 = #19
|
| #82 - #3 = #79

#12

#22

#1. _Skriv färdigt additionen.

a) #12 + #9 = ---

b) #22 + #9 = ---

c) #16 + #6 = ---

d) #36 + #6 = ---

e) #13 + #8 = ---

f) #43 + #8 = ---

g) #19 + #7 = ---

h) #39 + #7 = ---

i) #3 + ---- = #12

j) #3 + ---- = #52

k) #9 + ---- = #11

l) #9 + ---- = #51

m) #8 + ---- = #12

$$n) \quad \#8 + \text{----} = \#62$$

$$o) \quad \#5 + \text{----} = \#13$$

$$p) \quad \#5 + \text{----} = \#93$$

#2. Skriv färdigt subtraktionen.

$$a) \quad \#18 - \#9 = \text{----}$$

$$b) \quad \#48 - \#9 = \text{----}$$

$$c) \quad \#14 - \#8 = \text{----}$$

$$d) \quad \#34 - \#8 = \text{----}$$

$$e) \quad \#12 - \#8 = \text{----}$$

$$f) \quad \#22 - \#8 = \text{----}$$

$$g) \quad \#13 - \#5 = \text{----}$$

$$h) \quad \#93 - \#5 = \text{----}$$

$$i) \quad \#14 - \#5 = \text{----}$$

$$j) \quad \#24 - \#5 = \text{----}$$

$$k) \quad \#16 - \#8 = \text{---}$$

$$l) \quad \#96 - \#8 = \text{---}$$

$$m) \quad \#15 - \#7 = \text{---}$$

$$n) \quad \#45 - \#7 = \text{---}$$

$$o) \quad \#12 - \#6 = \text{---}$$

$$p) \quad \#32 - \#6 = \text{---}$$

#3. _Räkna ut uppgiften med huvudräkning. _Skriv hur du tänkte.

$$\#49 + \#8 = \text{---}$$

_Jag tänkte så här: ---

:::: #13 ::::::::::::::::::::::::::::::

#4. _Skriv färdigt additionerna och subtraktionerna.

a) #7 + --- = #12

#12 - #7 = ----

b) #6 + --- = #14

#14 - #6 = ----

c) #8 + --- = #15

#15 - #8 = ----

d) #9 + --- = #14

#14 - #9 = ----

e) #8 + --- = #16

#16 - #8 = ----

$$f) \#9 + \text{---} = \#12$$

$$\#12 - \#9 = \text{---}$$

$$g) \#10 + \text{---} = \#27$$

$$\#27 - \#10 = \text{---}$$

$$h) \#15 + \text{---} = \#45$$

$$\#45 - \#15 = \text{---}$$

$$i) \#16 + \text{---} = \#22$$

$$\#22 - \#16 = \text{---}$$

#13

#27

#5. _Lös det hemliga meddelandet.

_Det är #4 ord som bildar en mening.

#1 = f

#2 = a

#5 = m

#6 = å

#7 = o

#8 = k

#9 = r

#10 = l

#12 = v

#15 = ä

#21 = s

#13

#28

$$\#21 - \#19 = \text{----}$$

$$\#75 - \#65 = \text{----}$$

$$\#19 - \#14 = \text{----}$$

$$\#17 - \#15 = \text{----}$$

$$\#8 + \#7 = \text{----}$$

$$\#90 - \#80 = \text{----}$$

$$\#14 + \#7 = \text{----}$$

$$\#17 - \#9 = \text{----}$$

$$\#51 - \#49 = \text{----}$$

$$\#5 + \#4 = \text{----}$$

$$\#20 - \#15 = \text{----}$$

$$\#15 - \#8 = \text{----}$$

$$\#17 - \#8 = \text{----}$$

#13

#29

$$\#95 - \#90 = \text{----}$$

$$\#13 - \#6 = \text{----}$$

$$\#14 - \#5 = \text{----}$$

$$\#16 + \#5 = \text{----}$$

$$\#7 + \#5 = \text{----}$$

$$\#13 - \#7 = \text{----}$$

$$\#89 - \#88 = \text{----}$$

$$\#23 - \#22 = \text{----}$$

$$\#16 - \#6 = \text{----}$$

$$\#14 - \#7 = \text{----}$$

$$\#6 + \#3 = \text{----}$$

#13

#30

| _Tankemodeller i subtraktion

| _Använd sambandet mellan

| tabellerna.

| #12 - #3 = #9

| #52 - #3 = #49

| _Använd tankeformen "ta bort"

| om du ska ta bort ett litet tal

| eller om talsorterna räcker till.

| _Hur mycket är kvar?

| #72 - #3 = #69

| #84 - #21 = #63

| #500 - #2 = #498

| _Använd tankeformen "jämföra"
|
| om termerna är ungefär lika
|
| stora. _Hur stor är skillnaden?

| #19 - #18 = #1

| #81 - #79 = #2

| #601 - #598 = #3

#6. _Markera de subtraktioner som du tycker är lättast att räkna ut med tankeformen "ta bort".

a) #18 - #3

b) #54 - #9

c) #26 - #10

d) #89 - #79

e) #27 - #25

f) #31 - #29

g) #35 - #4

h) #78 - #8

i) #26 - #4

j) #13 - #8

#7. _ Jämför talen och räkna ut
skillnaden (differensen).

a) #72 - #68 = ---

b) #63 - #59 = ---

c) #21 - #18 = ---

d) #91 - #89 = ---

e) #87 - #85 = ---

f) #76 - #75 = ---

g) #19 - #17 = ---

h) #51 - #49 = ---

i) #42 - #39 = ---

j) #101 - #99 = ---

k) #500 - #498 = ---

l) #702 - #699 = ---

#8. _Skriv olika subtraktioner där

differensen är #2.

a) --- - --- = #2

b) --- - --- = #2

c) --- - --- = #2

d) --- - --- = #2

::: #15 ::::::::::::::::::::::::::::::

#9. _Räkna ut uppgiften med
huvudräkning. _Förklara hur du
tänker.

a) #79 + #16 = ---

_Jag tänker så här: ---

b) #320 + #90 = ---

_Jag tänker så här: ---

c) #801 - #798 = ---

_Jag tänker så här: ---

d) #27 - #9 = ---

_Jag tänker så här:

#10. _Resan till _Storuman är

#114 mil. _Hur långt har _Polly

kvar när hon har åkt #98 mil?

_Visa hur du tänker. ---

_Är svaret rimligt?

--- ja --- nej

#15

#37

| _Addition med abakus
|
| #624 + #258 = #882
|
| _Sätt upp talet #624.
|
| _Lägg till #2 hundratal.
|
| _Lägg till #5 tiotal.
|
| _Det går inte att lägga till
| #8 ental. _Lägg istället till
| #1 tiotal och ta bort #2 ental.
|
| _Svar: #882
|
| _Titta på summan. _Är den rimlig?
| #624 + #258 är ungefär lika med
| #620 + #260 = #880.
|
| _Summan verkar rimlig.

#11. _Räkna ut summan. _Titta på

summan. _Är den rimlig?

a) #274 + #418 = ---

b) #471 + #236 = ---

c) #325 + #258 = ---

d) #489 + #231 = ---

e) #547 + #286 = ---

f) #404 + #389 = ---

#12. _Sätt upp additionen på

abakus. _Räkna ut summan. _Är den

rimlig?

a) #641 + #328 = ---

b) #519 + #328 = ---

c) #118 + #754 = ---

#17

#39

| _Addition med flera termer
|
| _På abakus kan du addera flera
|
| tal.
|
| #224 + #125 + #12 + #32 = #393
|
| _Sätt upp talet #224.
|
| _Lägg till #1 hundratal.
|
| _Lägg till #2 tiotal.
|
| _Lägg till #5 ental.
|
| _Lägg till #1 tiotal (ta ner
|
| #5:an och ta bort de #4 entalen).
|
| _Det går inte att lägga till
|
| #2 ental. _Lägg istället till
|
| #1 tiotal och ta bort #8 ental.

| _Lägg till #3 tiotal.
|
| _Lägg till #2 ental.
|
| _Svar: #393

#13. _Räkna ut summan. _Titta på
summan. _Är den rimlig?

a) #34 + #25 + #12 = ---

b) #156 + #208 + #322 = ---

c) #25 + #25 + #17 + #31 = ---

d) #256 + #12 + #341 = ---

e) #12 + #16 + #67 = ---

f) #352 + #24 = ---

#14. _På tågresan räknar _Polly och
_Alma djur. _De ser #123 kor,
#58 får, #72 hästar och
#16 grisar. _Hur många djur ser de
sammanlagt? ---

#17

#42

::: #18 ::::::::::::::::::::::::::::::

_Subtraktion med abakus

$$\#661 - \#138 = \#523$$

_Sätt upp talet #661.

_Ta bort #1 hundratal.

_Ta bort #3 tiotal.

_Det går inte att ta bort

#8 ental. _Ta istället bort

#1 tiotal och lägg till #2 ental.

_Svar: #523

_Titta på differensen. _Är den

rimlig?

#661 - #138 är ungefär lika med

$$\#660 - \#140 = \#520.$$

_Differensen verkar rimlig.

#18

#43

#15. _Räkna ut differensen. _Titta

på differensen. _Är den rimlig?

a) #553 - #326 = ---

b) #642 - #223 = ---

c) #461 - #165 = ---

d) #337 - #194 = ---

e) #724 - #103 = ---

f) #524 - #498 = ---

#16. _Sätt upp subtraktionen på

abakus. _Räkna ut differensen.

_Är den rimlig?

a) #396 - #237 = ---

b) #599 - #186 = ---

c) #752 - #709 = ---

:::: #19 ::::::::::::::::::::::::::::::

#17. _Räkna ut differensen. _Titta på differensen. _Är den rimlig?

a) #485 - #42 = ---

b) #212 - #105 = ---

c) #5627 - #1597 = ---

d) #945 - #254 = ---

e) #4279 - #192 = ---

f) #938 - #242 = ---

#18. _Sätt upp subtraktionen på abakus. _Räkna ut differensen. _Är den rimlig?

a) #352 - #45 = ---

b) #6635 - #709 = ---

c) #3624 - #77 = ---

#19. _Berget _Sarektjåkko är #2090 meter högt. _Det är #21 meter lägre än _Kebnekajse. _Hur högt är _Kebnekajse? ---

:::: #20 ::::::::::::::::::::::::::::::

| _Subtraktion på abakus med
|
| växling över noll
|
| #405 - #137 = #268
|
| _Sätt upp talet #405.
|
| _Ta bort #1 hundratal.
|
| _Det går inte att ta bort
|
| #3 tiotal. _Ta istället bort
|
| #1 hundratal och lägg till
|
| #7 tiotal.
|
| _Det går inte att ta bort
|
| #7 ental. _Ta istället bort
|
| #1 tiotal och lägg till #3 ental.
|
| _Svar: #268

#20. _Räkna ut differensen. _Titta

på differensen. _Är den rimlig?

a) #406 - #239 = ---

b) #802 - #271 = ---

c) #532 - #414 = ---

d) #800 - #271 = ---

e) #802 - #265 = ---

f) #430 - #217 = ---

g) #508 - #243 = ---

h) #701 - #369 = ---

:::: #21 ::::::::::::::::::::::::::::::

#21. _Sätt upp subtraktionen på
abakus. _Räkna ut differensen.

a) #471 - #236 = ---

b) #847 - #286 = ---

c) #706 - #342 = ---

| _Spela filmen

|

| _Vad handlar problemet om?

#22. _Alma och _Polly har #300 kr.

_På resan köper de mat för #128 kr
och tidningar för #62 kr.

_Hur mycket pengar har de sedan
kvar? ---

_Mål: _Problemlösning, planera och
välja lösningsmetod.

| _Problemlösningens fem steg

| #1. _Läs uppgiften. _Spela
| filmen.

| #2. _Tänk och planera.

| #3. _Lös uppgiften.

| #4. _Redovisa din lösning.

| #5. _Kontrollera. _Har du svarat
| på frågan? _Är svaret rimligt?

| _Det finns många olika sätt att
| lösa problem.

| _Du kan till exempel rita,

| gissa och pröva, räkna i huvudet
|
| eller använda miniräknare.

_Läs uppgiften och tänk efter hur du
kan ta reda på svaret.

_Lös uppgiften och kryssa för hur du
löste den.

#1. _Ume älv är #450 km lång.

_Klarälven är #720 km lång.

_Hur mycket längre är _Klarälven
än _Ume älv? ---

_Jag löste uppgiften genom att:

--- rita --- gissa och pröva

--- skriva --- huvudräkning

--- miniräknare

_Annat sätt: ---

::: #23 ::::::::::::::::::::::::::::::

#2. _Hur långa är _Sveriges fem
längsta älvar tillsammans? ---

_Klarälven (med _Göta älv):

#720 km

_Torne älv: #570 km

_Dalälven: #520 km

_Umeälv: #450 km

_Lule älv: #440 km

_Jag löste uppgiften genom att:

--- rita --- gissa och pröva

--- skriva --- huvudräkning

--- miniräknare

_Annat sätt: ---

#23

#53

#3. _När _Polly och _Alma har ätit
upp en fjärdedel av pannkakorna i
matsäcken är det sex pannkakor
kvar. _Hur många pannkakor var det
från början? ---

_Jag löste uppgiften genom att:

--- rita --- gissa och pröva

--- skriva --- huvudräkning

--- miniräknare

_Annat sätt: ---

::: #24 ::::::::::::::::::::::::::::::

#4. _Polly och _Alma åkte nattåget
till mormor. _När de startade var
kl #19:#00. _När de kom fram var
kl #11:#50. _Hur lång tid tog
resan? ---

_Jag löste uppgiften genom att:

--- rita --- gissa och pröva

--- skriva --- huvudräkning

--- miniräknare

_Annat sätt: ---

_Leta ledtrådar

_Vad får vi veta?

#5. _I varje kupé på tåget fanns

det sex sovplatser. _Hur många

kupéer är det om vagnen har

fyrtioåtta sovplatser? ---

_Jag löste uppgiften genom att:

--- rita --- gissa och pröva

--- skriva --- huvudräkning

--- miniräknare

_Annat sätt: ---

::: #25 ::::::::::::::::::::::::::::::

#6. _Polly och _Almas mormor och morfar har nio barnbarn. _Polly och _Almas farmor och farfar har fem barnbarn. _Hur många kusiner har _Polly och _Alma? ---

_Jag löste uppgiften genom att:

--- rita --- gissa och pröva

--- skriva --- huvudräkning

--- miniräknare

_Annat sätt: ---

#7. _Hitta på ett eget liknande problem. ---

::: #26 ::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

_Blandad träning

::: ::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

#1. _Hur många hundratal är lika
mycket som #1000? ---

#2. _Se svällpappersbild.

_Ungefär hur många prickar
innehåller bilden?

#3. _Förklara hur du kom fram till
ditt svar. ---

::: #27 ::::::::::::::::::::::::::::::

#4. _Skriv rätt förkortning. _Välj
bland de #10 förkortningarna.

kg

km

m

l

g

dl

mm

dm

cl

cm

#27

#59

- a) meter ---
- b) liter ---
- c) decimeter ---
- d) kilogram ---
- e) centiliter ---
- f) centimeter ---
- g) gram ---
- h) deciliter ---
- i) kilometer ---
- j) millimeter ---

#5. _Skriv rätt enhet. _Välj bland
de #11 enheterna.

cm

m

dl

kg

km

l

g

min

hg

s

dm

#27

#61

- a) _Milton sprang #2 ---.
- b) _Ett brev väger #20 ---.
- c) _Dörren är #2 --- hög.
- d) _Linn är #148 --- lång.
- e) _Ett mjölkpaket innehåller
#1 ---.
- f) _Melonen väger #3 ---.
- g) _Glaset rymmer #2 ---.
- h) _Polly borstar tänderna i
#2 ---.
- i) _Godispåsen väger #3 ---.
- j) _En minut är #60 ---.
- k) _Pallen är #5 --- hög.

#6. _Hur många?

a) #1 meter = --- cm.

b) #10 cm = --- dm.

c) #1 liter = --- dl.

d) #1 timme = --- min.

:::: #28 ::::::::::::::::::::::::::::::

_Diagnos

::::::::::::::::::::::::::::::::::::

#1. _Se svällpappersbild.

_Skriv talet.

#2. _Skriv talet.

a) #2 tusental #0 hundratal

#6 tiotal #7 ental ---

b) #1 tusental #4 hundratal

#0 tiotal #5 ental ---

#3. _Använd siffrorna

#2 #3 #1 #8

a) _Skriv det största fyrsiffriga
talet du kan göra ---

b) _Skriv det minsta fyrsiffriga
talet du kan göra ---

#4. _Placera talen i

storleksordning. _Börja med det
lägsta.

#6780 #7608 #8706 #6807

#8760 #6078

--- --- --- --- --- ---

#5. _Skriv färdigt subtraktionen
eller additionen.

a) #72 - #4 = ---

b) #62 - #58 = ---

c) #13 + #8 = ---

d) #73 + #8 = ---

e) #56 - --- = #54

f) #91 - --- = #2

#6. _Räkna ut summan.

a) #456 + #239 = ---

b) #732 + #252 = ---

c) #327 + #525 = ---

d) #573 + #245 = ---

$$e) \#24 + \#16 + \#32 = \text{---}$$

$$f) \#347 + \#36 + \#14 = \text{---}$$

#7. _Räkna ut differensen.

$$a) \#540 - \#234 = \text{---}$$

$$b) \#405 - \#122 = \text{---}$$

$$c) \#902 - \#349 = \text{---}$$

$$d) \#365 - \#207 = \text{---}$$

$$e) \#801 - \#563 = \text{---}$$

$$f) \#207 - \#128 = \text{---}$$

#8. _Labyrintgrottan är #2800 meter
lång. _Korallgrottan är #2200
meter längre. _Hur lång är
korallgrottan? ---

_Jag löste uppgiften genom att:

--- rita --- gissa och pröva

--- skriva --- huvudräkning

--- miniräknare

_Annat sätt: ---

_Prima matematik #3_B

_Grundbok

_Åsa _Brorsson

_Volym tre av nio

_Till punktskriftsläsaren

.....

é _Det finns svällpappersbilder.

é _Uppgifter i boken är numrerade.

é _Saker som ska räknas är ofta bara en bokstav i boken. _Varje bokstav är en sak. _Ett r kan vara en ruta.

é _Du kommer att få räkna stora tal som #526 + #481 + #27 på abakus.

_Abakus är ett hjälpmedel där du räknar med hjälp av kulor.

é _Du kommer också att få räkna
multiplikation och division och
förstå hur de hänger ihop.

é _Boken tar också upp
tvådimensionella och
tredimensionella objekt. _Du får
lära dig om linjer som är
parallella och olika vinklar.

_Det handlar också om
programmering och rita olika
mönster efter beskrivningar.

é _Välj att lämna svar på det sätt
som är bäst för dig. _Du kan välja
att skriva svaret eller att lägga

det med plockisar eller peka på
det. _Du kan markera svaret med
häftmassa eller visa på en sak
eller rita på ritmuff. _Det finns
många sätt att svara. _Du och din
lärare bestämmer hur du ska svara.

_Lycka till!

_Skicka gärna dina synpunkter på
anpassningen av denna bok till
anpassningsfunktionen~àspsm.se

_Innehåll volym tre
 ::

_Siffran inom parentes hänvisar
 till förlagans sidor.

_Till punktskriftsläsaren....._I

_Repetition/_Utmaning (#30).....#69

#7 _Tidningsbesöket (#36).....#83

_Mattelabbet: _Tal i bråkform
 (#38).....#86

_Tal i bråkform (#40).....#89

_Nya och äldre enheter (#46)...#99

:::: #31 ::::::::::::::::::::::::::::::

_Repetition

::::::::::::::::::::::::::::::::::::

#1. _Fyll i rätt antal av varje
talsort.

a) #4365 består av --- tusental
--- hundratal --- tiotal
--- ental.

b) #8076 består av --- tusental
--- hundratal --- tiotal
--- ental.

c) #1629 består av --- tusental
--- hundratal --- tiotal
--- ental.

d) #8930 består av --- tusental
--- hundratal --- tiotal
--- ental.

e) #5050 består av --- tusental
--- hundratal --- tiotal
--- ental.

f) #6207 består av --- tusental
--- hundratal --- tiotal
--- ental.

_Utmaning

.....

#1. _Skriv färdigt additionen eller subtraktionen. _Kontrollera gärna med en miniräknare.

a) #3456 - --- = #3406

b) #3456 - --- = #3056

c) #3456 - --- = #1456

d) #3456 - --- = #3452

e) #2859 + --- = #2860

f) #1947 + --- = #1950

g) #4678 + --- = #4681

h) #2893 - --- = #2892

i) #2893 - --- = #1893

$$j) \quad \#2893 - \text{---} = \#2853$$

$$k) \quad \#2893 - \text{---} = \#2293$$

$$l) \quad \#6498 + \text{---} = \#6500$$

$$m) \quad \#2999 + \text{---} = \#3001$$

$$n) \quad \#7491 + \text{---} = \#7500$$

:::: #32 ::::::::::::::::::::::::::::::

_Repetition

::::::::::::::::::::::::::::::::::::

#1. _Skriv summan.

$$a) \quad \#3 + \#4 = \text{---}$$

$$b) \quad \#13 + \#4 = \text{---}$$

$$c) \quad \#23 + \#4 = \text{---}$$

$$d) \quad \#63 + \#4 = \text{---}$$

$$e) \quad \#9 + \#5 = \text{---}$$

$$f) \quad \#19 + \#5 = \text{---}$$

#32

#73

$$g) \#29 + \#5 = \text{---}$$

$$h) \#49 + \#5 = \text{---}$$

$$i) \#14 - \#7 = \text{---}$$

$$j) \#24 - \#7 = \text{---}$$

$$k) \#34 - \#7 = \text{---}$$

$$l) \#64 - \#7 = \text{---}$$

$$m) \#4 + \#3 = \text{---}$$

$$n) \#40 + \#30 = \text{---}$$

$$o) \#400 + \#300 = \text{---}$$

$$p) \#4000 + \#3000 = \text{---}$$

$$q) \#9 - \#5 = \text{---}$$

$$r) \#90 - \#50 = \text{---}$$

$$s) \#900 - \#500 = \text{---}$$

$$t) \#9000 - \#5000 = \text{---}$$

_Utmaning

.....

#1. _Förenkla uträkningen genom att göra enklare tal.

_Till exempel: #9 + #7 = #10 + #6

och #39 + #7 = #40 + #6

a) #39 + #14 = #40 + #13 = ---

b) #28 + #36 = ---

c) #56 + #49 = ---

d) #23 + #19 = ---

e) #49 + #13 = ---

f) #48 + #25 = ---

g) #19 + #12 = ---

h) #45 + #19 = ---

$$i) \#62 + \#39 = \text{---}$$

$$j) \#58 + \#22 = \text{---}$$

$$k) \#26 + \#24 = \text{---}$$

$$l) \#57 + \#24 = \text{---}$$

:::: #33 ::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

Repetition

::

#1. Räkna ut summan eller
differensen.

$$a) \#234 + \#12 + \#33 = \text{---}$$

$$b) \#456 + \#32 + \#45 = \text{---}$$

$$c) \#567 - \#304 = \text{---}$$

$$d) \#842 - \#328 = \text{---}$$

_Utmaning

.....

#1. _Först är avståndet bilvägen

mellan _Storuman och olika orter.

_Bredvid står avståndet

fågelvägen.

_Vilken är skillnaden mellan

bilväg och fågelväg?

_Polly säger: _Fågelvägen betyder

kortaste vägen.

#1. _Umeå #230 km #197 km

#230 - #197 = --- km

#2. _Kiruna #518 km #347 km

#33

#77

#3. _Treriksröset #716 km

#470 km

#4. _Stockholm #769 km #670 km

#5. _Ystad #1319 km #1122 km

::: #34 ::::::::::::::::::::::::::::::

_Repetition

::: ::::::::::::::::::::::::::::::

#1. _Lös uppgiften och kryssa för
hur du löste den.

_Polly och _Alma kom fram till

_Storuman kl #12:#00. _Den sista

biten åkte de buss. _Bussresan tog

fyra och en halv timme. _När

började bussresan? ---

_Jag löste uppgiften genom att:

rita --- gissa och pröva

--- skriva --- huvudräkning

--- miniräknare ---

_Annat sätt: ---

#34

#79

_Utmaning

.....

#1. _Lös uppgiften och kryssa för hur du löste den.

_Den #21 juni är sommarsolståndet, årets längsta dag. _Då går solen upp #01:#35 i _Storuman och ner #00:#11. _Hur länge är solen uppe? ---

_Jag löste uppgiften genom att:

--- rita --- gissa och pröva

--- skriva --- huvudräkning

--- miniräknare

_Annat sätt: ---

#35

#80

::: #35 ::::::::::::::::::::::::::::::

_Repetition

::: ::::::::::::::::::::::::::::::

#1. _Mormor är #63 år och _Alma är

#7 år. _Hur gammal var mormor när

_Alma föddes? ---

_Jag löste uppgiften genom att:

--- rita --- gissa och pröva

--- skriva --- huvudräkning

--- miniräknare

_Annat sätt: ---

_Utmaning

.....

#1. _Det tar en halvtimme att

skotta en fjärdedel (#1÷#4) av

tomten. _Hur lång tid tar det att

skotta hela tomten? ---

_Jag löste uppgiften genom att:

--- rita --- gissa och pröva

--- skriva --- huvudräkning

--- miniräknare

_Annat sätt: ---

::: #36 ::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

#7 _Tidningsbesöket

:::~::~::::::::::::::::::::::::::::::::::::

=== _Bildbeskrivning =====

_Milton, _Polly och deras

klasskompisar är och besöker en

tidningsredaktion. _På en vägg

hänger det klockor. _Räkna hur

många klockor det är genom att

räkna antalet k:

k k k k k k k k k

_Klockorna i de olika städerna är:

#1. _Stockholm #12:#30

#2. _Paris #12:#30

#3. _London #11:#30

#4. _Teheran #15:#00

#5. _Rio de _Janeiro #8:#30

#6. _Tokyo #20:#30

#7. _Katmandu #17:#15

#8. _New _York #6:#30

#9. _Sydney #22:#30

_Det finns #5 stycken skrivbord på
redaktionen. _Tre av dem har
skrivbordslådor.

_På en anslagstavla står det ett datum: #11-#02-#23.

_Det finns flera rektanglar på bilden, både anslagstavlor, bord och nyhetsartiklar på väggen.

_Klockorna har formen av en cirkel.

=====

::: #37 ::::::::::::::::::::::::::::::

_Mål: _I det här kapitlet lär du dig
é om tal i bråkform
é nya och äldre enheter
é de fyra räknesätten

#4. _Slå tärningen igen och vik
nästa papper i lika många delar
som tärningen visar. _Varje del
ska vara lika stor.

#5. _Markera två av delarna. _Skriv
hur stor del av pappret som är
markerat.

_Svar: ---

:::: #39 ::::::::::::::::::::::::::::::

#6. _Skriv hur stor del av varje
papper som är markerat. ---

#7. _Markera den bild som har
störst andel markerat.

#8. _Jämför med en kompis. _Placera era fyra papper i ordning från pappret med minst andel markerat till pappret som har störst andel markerat.

#9. _Diskutera. _Vad är ett bråktal?

_Mål: _Tal i bråkform.

| _Tal i bråkform

| _Bråk anger hur stor en del av
| en helhet eller ett antal det är.

| _Bråk kan visas på en tallinje.

| _Se svällpappersbild.

| #1ü#2 (halva) är röd.

| #1ü#2 (halva) är blå.

| _Se svällpappersbild.

| #1ü#2 (hälften) är blå.

| #1ü#2 (hälften) är röda.

| _Se svällpappersbild.

| _Tallinjen är delad i halvor.

| _Se svällpappersbild.

| #1ü#3 (en tredjedel) är röd.

| #2ü#3 (två tredjedelar) är blå.

| _Se svällpappersbild.

| #1ü#3 (en tredjedel) är blå.

| #2ü#3 (två tredjedelar) är röda.

| _Se svällpappersbild.

| _Tallinjen är delad i

| tredjedelar.

#1. _Skriv hur stor del av objektet
som är markerat.

a) _Se svällpappersbild.

---ü#3 en tredjedel

b) _Se svällpappersbild.

---ü--- ---

::: #41 ::::::::::::::::::::::::::::::

#2. _Skriv hur stor del av objektet
som är markerat.

a) _Se svällpappersbild.

---ü--- ---

b) _Se svällpappersbild.

---ü--- ---

c) _Se svällpappersbild.

---ü--- ---

d) _Se svällpappersbild.

---ü--- ---

#3. _Skriv hur stor andel av
bollarna som är markerade.

a) _Se svällpappersbild.

---ü--- ---

b) _Se svällpappersbild.

---ü--- ---

c) _Se svällpappersbild.

---ü--- ---

d) _Se svällpappersbild.

---ü--- ---

::: #42 ::::::::::::::::::::::::::::::

#4. _Se svällpappersbild.

_Markera #1/4 (en fjärdedel) av objektet.

#5. _Se svällpappersbild.

_Markera #1/4 (en fjärdedel) av antalet bollar.

#6. _Se svällpappersbild.

_Dela in tallinjen i fjärdedelar.

_Markera #1/4.

#7. _En fjärdedel (#1ü#4) av
pennorna är röda. _Det finns två
röda pennor i burken. _Hur många
pennor finns det sammanlagt?
_Polly säger: _Visa din lösning.

::: #43 ::::::::::::::::::::::::::::::

#8. _Se svällpappersbild.
_Markera #2ü#3 (två tredjedelar)
av objektet.

#9. _Se svällpappersbild.
_Markera #2ü#3 (två tredjedelar)
av antalet bollar.

#10. _Se svällpappersbild.

_Dela in tallinjen i tredjedelar.

_Markera #2ü#3.

#11. _Varje dag trycks #15000

tidningar. _En tredjedel av

tidningarna säljs i affärer.

_Hur många tidningar är det? ---

::: #44 ::::::::::::::::::::::::::::::

#12. _Max, _Johanna och _Milton

delar lika på en apelsin.

_Hur stor del får de var? ---

#13. _Polly delar varje äpple i
tre delar. _Hur många tredjedelar
blir det om hon delar fyra äpplen?

#14. _Se svällpappersbild.

_Para ihop bilden med rätt bråk.

| _Addera bråk

| _När du adderar bråk, räknar du
| ut summan av antalet delar.

| _Exempel: $\frac{1}{4} + \frac{2}{4} + \frac{3}{4}$

| _Se svällpappersbild.

| en fjärdedel + två fjärdedelar =
| = tre fjärdedelar

#15. _Addera bråken. _Markera och skriv summan.

a) _Se svällpappersbild.

$$\frac{2}{4} + \frac{1}{4} = \frac{---}{4}$$

b) _Se svällpappersbild.

$$\frac{1}{2} + \frac{1}{2} = \frac{---}{2}$$

c) _Se svällpappersbild.

$$\frac{3}{4} + \frac{2}{4} = \frac{---}{4}$$

d) _Se svällpappersbild.

$$\frac{1}{6} + \frac{2}{6} = \frac{---}{6}$$

#16. _Nima, _Johanna, _Milton och _Linn får en fjärdedel av ett äpple var. _Hur många hela äpplen är det tillsammans? ---

_Mål: _Nya och äldre enheter

| _Längdenheter

| #1 cm = #10 mm

| _Se svällpappersbild.

| #1 cm

| #1 dm = #10 cm

| _Se svällpappersbild.

| #1 dm

| #1 m = #10 dm = #100 cm =

| = #1000 mm

#1. _Mät och skriv längden.

a) _Se svällpappersbild.

--- cm = --- mm

b) _Se svällpappersbild.

--- cm = --- mm

c) _Se svällpappersbild.

--- dm = --- cm

#2. _Rita en sträcka som är

#20 mm.

#3. _Rita en sträcka som är

#1ü#2 dm.

| _Äldre längdmått
|
| _Från #1600-talet och framåt
| användes i _Sverige längdmåtten
| famn, aln, fot och tum.
|
| #1 famn = #3 alnar
|
| #1 aln = #2 fot
|
| #1 fot = #12 tum
|
| #1 famn ~:: #180 cm
|
| #1 aln ~:: #60 cm
|
| #1 fot ~:: #30 cm
|
| #1 tum ~:: #2,5 cm

#4. _Visa din lösning.

a) _Hur många aln är två famnar?

b) _Ungefär hur många cm är två famnar? ---

c) _Hur många fot är två alnar?

d) _Ungefär hur många cm är två alnar? ---

#5. _Hur långt är ditt klassrum?

_Mät med din egen fot.

_Svar: --- fot

| _Volymenheter

| #1 l = #10 dl

| #1 l = #1000 ml

| _Se svällpappersbild.

| _I köket använder vi ofta olika
| volymmått.

| _Se svällpappersbild.

| #1 dl

| #1 msk (matsked)

| #1 tsk (tesked)

| #1 krm (kryddmått)

#6. _Hur många dl är #2 l? ---

#7. _Hur många liter är #15 dl? ---

#8. #1 matsked (msk) är lika mycket
som #3 teskedar (tsk). _Hur många
matskedar är #9 tsk? ---

| _Bråk och decimaltal
|
| _Bråk och decimaltal kan beskriva
| samma tal.
|
| _Se svällpappersbild.
|
| _En fjärdedel
|
| #1ü#4 (bråk)
|
| #0,25 (decimaltal)
|
| _Se svällpappersbild.
|
| _En halv
|
| #1ü#2 (bråk)
|
| #0,5 (decimaltal)
|
|
|

| _Se svällpappersbild.

| _Tre fjärdedelar

| #3ü#4 (bråk)

| #0,75 (decimaltal)

| _Se svällpappersbild.

#9. _I receptet har tidningen

använt decimaltal. _Gör om

decimalerna till bråk.

_Semlor

_Bullar:

#75 g smält smör

#2,5 dl mjölk

#25 g jäst

#0,5 tsk salt

#49

#106

#1 dl socker

#1,5 tsk mald kardemumma

#7,5 dl mjöl

#1 ägg

_Fyllning:

#1,25 dl mandelmassa

#2,5 dl vispgrädde

florsocker

#2 ---ü--- dl mjölk

---ü--- tsk salt

#1 ---ü--- tsk mald kardemumma

#7 ---ü--- dl mjölk

#1 ---ü--- dl mandelmassa

#2 ---ü--- dl vispgrädde

#50

#107

::: #50 ::::::::::::::::::::::::::::::

| _Antalsord

| _Begreppen dussin, tjog och gross
| är äldre ord för olika antal.

| _De används fortfarande ibland.

| #1 dussin = #12 stycken

| #1 tjog = #20 stycken

| #1 gross = #12 dussin =
| = #144 stycken

_Läs den gamla annonsen och svara på
frågorna. _Visa din lösning.

| _Annonns: _Marknad

| _Prima ägg!

| _Oskars hönsgård

| #1 dussin -- #1 kr

| #1 tjog -- #1,50 kr

| _Biograf med lefvande bilder

#10. _Vad kostade det att köpa tolv
stycken ägg? ---

#11. _Hur många ägg fick man om man
köpte två tjog ägg? ---

#12. _Vad kostade det att köpa två
tjog ägg? ---

#13. _Hur många dussin är
trettiosex ägg? ---

#51

#109

::: #51 ::::::::::::::::::::::::::::::

#14. _Det finns #4 områden, tid t ,
massa m , längd l och volym v .

_Vilket område mäter man med
vilken enhet? _Skriv rätt bokstav
efter varje enhet.

- a) millimeter ---
- b) timme ---
- c) hektogram ---
- d) centimeter ---
- e) decimeter ---
- f) deciliter ---
- g) meter ---
- h) gram ---

#51

#110

- i) milligram ---
- j) mil ---
- k) liter ---
- l) kilometer ---
- m) milliliter ---
- n) sekund ---
- o) ton ---
- p) dygn ---
- q) kilogram ---

- #15. _Hur många sekunder går det på
en timme? ---
- #16. _Hur många minuter är en
kvart? ---
- #17. _Hur många timmar har ett
dygn? ---

_Prima matematik #3_B

_Grundbok

_Åsa _Brorsson

_Volym fyra av nio

_Till punktskriftsläsaren

.....

é _Det finns svällpappersbilder.

é _Uppgifter i boken är numrerade.

é _Saker som ska räknas är ofta bara en bokstav i boken. _Varje bokstav är en sak. _Ett r kan vara en ruta.

é _Du kommer att få räkna stora tal som #526 + #481 + #27 på abakus.

_Abakus är ett hjälpmedel där du räknar med hjälp av kulor.

é _Du kommer också att få räkna
multiplikation och division och
förstå hur de hänger ihop.

é _Boken tar också upp
tvådimensionella och
tredimensionella objekt. _Du får
lära dig om linjer som är
parallella och olika vinklar.

_Det handlar också om
programmering och rita olika
mönster efter beskrivningar.

é _Välj att lämna svar på det sätt
som är bäst för dig. _Du kan välja
att skriva svaret eller att lägga

det med plockisar eller peka på
det. _Du kan markera svaret med
häftmassa eller visa på en sak
eller rita på ritmuff. _Det finns
många sätt att svara. _Du och din
lärare bestämmer hur du ska svara.

_Lycka till!

_Skicka gärna dina synpunkter på
anpassningen av denna bok till
anpassningsfunktionen~àspsm.se

_Mål: _De fyra räknesätten.

#1. _Skriv summan eller
differensen.

a) #200 + #200 = ---

b) #300 + #300 = ---

c) #400 + #400 = ---

d) #3000 + #2000 = ---

e) #4000 + #5000 = ---

f) #6000 + #3000 = ---

g) #900 - #300 = ---

h) #500 - #200 = ---

i) #700 - #300 = ---

j) #9000 - #4000 = ---

$$k) \#8000 - \#5000 = \text{---}$$

$$l) \#4000 - \#2000 = \text{---}$$

#2. _Använd abakus för att räkna ut
summan eller differensen.

$$a) \#4327 + \#1281 = \text{---}$$

$$b) \#5326 - \#1245 = \text{---}$$

$$c) \#8276 + \#362 = \text{---}$$

$$d) \#9760 - \#532 = \text{---}$$

:::: #53 ::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

#3. _Skriv produkten.

a) #2 \cdot #20 = ---

b) #4 \cdot #20 = ---

c) #3 \cdot #50 = ---

d) #2 \cdot #100 = ---

e) #2 \cdot #150 = ---

f) #5 \cdot #200 = ---

g) #2 \cdot #23 = ---

h) #3 \cdot #200 = ---

i) #6 \cdot #1000 = ---

#4. _Skriv kvoten.

a) $\frac{800}{2} = \text{---}$

b) $\frac{900}{3} = \text{---}$

c) $\frac{500}{2} = \text{---}$

d) $\frac{1000}{100} = \text{---}$

e) $\frac{400}{4} = \text{---}$

f) $\frac{660}{6} = \text{---}$

g) $\frac{400}{2} = \text{---}$

h) $\frac{2000}{1000} = \text{---}$

i) $\frac{800}{10} = \text{---}$

j) $\frac{250}{5} = \text{---}$

k) $\frac{800}{100} = \text{---}$

l) $\frac{1000}{500} = \text{---}$

m) $\frac{200}{100} = \text{---}$

$$n) \quad \#100\ddot{\#}50 = \text{---}$$

$$o) \quad \#350\ddot{\#}50 = \text{---}$$

$$p) \quad \#2000\ddot{\#}500 = \text{---}$$

#5. Kontrollera dina svar. Är de rimliga? Förklara hur du tänker när du räknar ut kvoten.

$$\#150\ddot{\#}50 = \text{---}$$

::: #54 ::::::::::::::::::::::::::::::

#6. _Vilket yrke vill _Linn ha?

_Det är en mening på #8 ord.

#20 = h

#30 = r

#40 = l

#50 = t

#60 = i

#80 = b

#100 = v

#120 = n

#150 = j

#160 = ä

#200 = a

#54

#118

#240 = o

#250 = u

#300 = s

#54

#119

#240ü#2 = ---- ----

#4 ħ. #40 = ---- ----

#60ü#2 = ---- ----

#80ü#2 = ---- ----

#2 ħ. #30 = ---- ----

#2 ħ. #60 = ---- ----

#3 ħ. #40 = ---- ----

#160ü#2 = ---- ----

#20 ħ. #2 = ---- ----

#120ü#2 = ---- ----

#2 ħ. #15 = ---- ----

#54

#120

#3 ħ. #100 = ---- ----

#100ü#2 = ---- ----

#3 ħ. #80 = ---- ----

#60ü#2 = ---- ----

#2 ħ. #50 = ---- ----

#120ü#2 = ---- ----

#8 ħ. #5 = ---- ----

#80ü#2 = ---- ----

#80ü#4 = ---- ----

#2 ħ. #120 = ---- ----

#4 ħ. #30 = ---- ----

#2 ħ. #40 = ---- ----

#20 ħ. #2 = ---- ----

#20 ħ. #3 = ---- ----

#3 ħ. #50 = ---- ----

#4 ħ. #60 = ---- ----

#5 ħ. #50 = ---- ----

#6 ħ. #5 = ---- ----

#60 ħ. #2 = ---- ----

#50 ħ. #4 = ---- ----

#80ü#2 = ---- ----

#30 ħ. #2 = ---- ----

#6 ħ. #50 = ---- ----

#100ü#2 = ---- ----

#54

#122

::: #55 ::::::::::::::::::::::::::::::

#7. _Tidningen har tre delar varje dag. _Hur många delar blir det på en vecka? ---

#8. _Hur många delar har tidningen på två veckor? ---

#9. _Tidningsbudet börjar dela ut tidningen halv fyra på morgonen. _Senast kvart över sju ska alla ha sin tidning. _Hur lång tid har tidningsbudet på sig? ---

::: #56 ::::::::::::::::::::::::::::::

#10. _Markera det matematiska

uttryck som beskriver uppgiften.

_På tidningsredaktionen finns tolv

olika klockor. _En fjärdedel av

klockorna visar svensk tid.

_Hur många klockor är det?

a) #12 + #4

b) #12 - #4

c) #12 \cdot #4

d) #12 \div #4

#11. _Att prenumerera på tidningen kostar #2675 kr/år. _Hur mycket kostar prenumerationen per månad?

- a) #2675 + #12
- b) #2675 - #12
- c) #2675 ÷ #12
- d) #2675 × #12

#12. _Tidningen trycks i #15000 exemplar varje dag. _Hur många tidningar trycks på en månad?

- a) #15000 + #30
- b) #15000 - #30
- c) #30 ÷ #15000
- d) #15000 × #30

#13. Sex dagar varje år kommer det ingen tidning. Hur många dagar per år kommer tidningen?

- a) $365 + 6$
- b) $365 - 6$
- c) $365 \cdot 6$
- d) $365 \div 6$

#14. Ett kg bananer kostar 25 kr. Rektorn har köpt bananer för 125 kr. Hur många kg har hon köpt?

- a) $25 + 125$
- b) $125 - 25$
- c) $25 \cdot 125$
- d) $125 \div 25$

::: #57 ::::::::::::::::::::::::::::::

#15. _Tidningarna packas i buntar
med sex tidningar i varje.

_Hur många tidningar innehåller
åtta buntar?

a) _Lös uppgiften med addition.

_Visa din lösning. ---

b) _Lös uppgiften med

multiplikation. _Visa din lösning.

#16. _Skriv en räknehändelse till
multiplikationen.

#10 ;. #5 = #50 ---

#57

#127

#17. _Skriv en räknehändelse till
divisionen.

$$\#10\ddot{u}\#5 = \#2 \text{ ---}$$

::: #58 ::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

_Blandad träning

:::~::~::::::::::::::::::::::::::::::::::::

#1. _Hur mycket är klockan? _Skriv

digital och analog tid.

a) timvisare på #7

minutvisare på #1

#07:#05

#19:#05

fem över #7

b) timvisare mellan #4 och #5

minutvisare på #4

c) timvisare mellan #8 och #9

minutvisare på #7

d) timvisare mellan #9 och #10

minutvisare på #9

e) timvisare mellan #11 och #12

minutvisare på #5

#58

#130

f) timvisare på #2

minutvisare på #3

g) timvisare på #3

minutvisare på #2

h) timvisare mellan #12 och #1

minutvisare på #6

i) timvisare på #5

minutvisare på #8

::: #59 ::::::::::::::::::::::::::::::

#2. _Sätt din klocka på de analoga
och digitala klockslagen. _Det
finns #14 klockslag av varje.

#59

#132

_Kvart i #11.

_Fem i #3.

_Kvart över #12.

_Tio över #11.

_Fem över halv #4.

_Fem i halv #9.

_Tjugo i två.

_Halv sex.

_Tio över #9.

_Tjugo över #4.

_Tjugo i #10.

_Fem över #10.

_Tre

_Tio i #7.

#09:#10

#16:#20

#17:#30

#13:#40

#10:#45

#14:#55

#12:#15

#11:#10

#10:#05

#09:#40

#08:#25

#15:#00

#18:#50

#15:#35

#59

#134

b) #3ü#4

b b b b b b

b b b b b b

c) #1ü#4

b b b b

b b b b

#3. _Skriv vilka tal tallinjen
visar.

a) _Se svällpappersbild.

b) _Se svällpappersbild.

#4. _En aln är cirka #60 cm.

_Hur lång är läraren om hon är
ungefär #3 aln lång? ---

:::: #61 ::::::::::::::::::::::::::::::

#5. _Skriv så att det stämmer.

a) #1 m = --- cm

b) #1 dm = --- cm

c) #1 timme = --- min

d) #1 dygn = --- timmar

#6. _Skriv summan eller
differensen.

a) #5000 + #4000 = ---

b) #6500 - #200 = ---

#7. _Skriv produkten.

a) #2 · #60 = ---

b) #2 · #40 = ---

c) #3 · #50 = ---

$$d) \#3 \text{ : } \#20 = \text{---}$$

$$e) \#4 \text{ : } \#120 = \text{---}$$

$$f) \#4 \text{ : } \#200 = \text{---}$$

#8. Skriv kvoten. Titta på svaret, är det rimligt?

$$a) \#40 \div \#2 = \text{---}$$

$$b) \#40 \div \#4 = \text{---}$$

$$c) \#300 \div \#3 = \text{---}$$

$$d) \#80 \div \#4 = \text{---}$$

$$e) \#200 \div \#50 = \text{---}$$

$$f) \#600 \div \#3 = \text{---}$$

#9. _Markera det matematiska

uttrycket som beskriver uppgiften.

_Tidningen har sextiofyra sidor.

_Varannan sida är tryckt i färg.

_Hur många sidor har färg?

a) $64 + 2$

b) $64 - 2$

c) $64 \cdot 2$

d) $64 \div 2$

:::: #62 ::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

_Repetition

::

#1. _Se svällpappersbild.

_Markera bråket.

_Utmaning

::

#1. _Jämför bråken. _Sätt ut rätt

tecken #o #ö eller =

a) $\frac{1}{2} \text{ --- } \frac{2}{4}$

b) $\frac{3}{2} \text{ --- } \frac{2}{3}$

c) $\frac{4}{4} \text{ --- } \frac{2}{5}$

d) $\frac{2}{3} \text{ --- } \frac{5}{6}$

e) $\frac{4}{6} \text{ --- } \frac{7}{8}$

f) $\frac{3}{3} \text{ --- } \frac{3}{2}$

::: #64 ::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

_Repetition

::: ::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

#1. _Mät sträckorna. _Skriv längden
i rätt enhet.

a) _Se svällpappersbild.

--- mm

b) _Se svällpappersbild.

--- mm

c) _Se svällpappersbild.

--- cm

d) _Se svällpappersbild.

--- cm

#2. _Rita en sträcka som är #1 dm.

#3. _Hur många cm är #1 dm? --- cm

#64

#142

_Utmaning

.....

#1. _Rita sträckorna. _Skriv

längden i rätt enhet.

_Rita en sträcka som är #15 cm.

--- cm = --- mm = --- dm

#2. _Rita en sträcka som är #25 mm.

--- mm = --- cm

::: #65 ::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

_Repetition

::: ::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

#1. _En fot är ungefär lika lång
som en fot och en aln lika lång
som underarmen ut till
fingerspetsarna. _Mät med din fot
och din underarm.

==== _Tabell =====

_Jag mäter _Antal fot (min fot)

_Antal aln (min underarm)

_Bänken/bordet ---

_Dörrens bredd ---

_Klassrummet ---

_Kapprummet ---

(eget) ---

=====

_Utmaning

.....

#1. _Titta på måtten och gör
färdigt tabellen.

#1 aln = #2 fot = #4 kvartar =
= #24 tum

_En aln är cirka #60 cm.

==== _Tabell =====

_Aln _Fot _Kvartar _Tum

_Skriv en sak som är ungefär så
här lång.

#1 --- --- ---

#2 --- --- ---

#3 --- --- ---

#4 --- --- ---

=====

_Utmaning

.....

#1. _Lös ekvationen.

a) #2 ;. $x = \#84$

$x = \text{---}$

b) #4 ;. $y = \#488$

$y = \text{---}$

c) #3 ;. $z = \#39$

$z = \text{---}$

d) #5 ;. $a = \#150$

$a = \text{---}$

e) #6 ;. $b = \#612$

$b = \text{---}$

$$f) \#10 \cdot c = \#210$$

$$c = \text{---}$$

$$g) x^{\#2} = \#410$$

$$x = \text{---}$$

$$h) y^{\#4} = \#200$$

$$y = \text{---}$$

$$i) z^{\#2} = \#350$$

$$z = \text{---}$$

::: #67 ::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

_Repetition

:::~::~::::::::::::::::::::::::::::::::::::

#1. _Vilka frågor och uträkningar

hör ihop?

_Frågor:

é _Varje tidning kostar #18 kr.

_Hur mycket kostar sex tidningar?

é _Linn, _Johanna, _Diba, _Max,

_Milton och _Nima delar lika på

arton kakor. _Hur många kakor får

_Nima?

é _Nimas syster är arton år och
hans bror är sex år yngre än
henne. _Hur gammal är _Nimas bror?
é _På vardagar kostar tidningen
#18 kr. _På helgen är den #6 kr
dyrare. _Hur mycket kostar den då?

_Uträkningar:

a) #18 + #6

b) #18 - #6

c) #18 ÷ #6

d) #18 × #6

_Utmaning

.....

#1. _Fortsätt och fyll i den tomma
fälten.

_Symbol: _Du skriver med
matematiska symboler

_Symbol: #12ü#4

_Bild: _Du gör uppgiften med
laborativt material och ritar av.

_Bild: ---

_Ord: _Du berättar hur du tänker
när du räknar ut uppgiften.

_Ord: ---

_Räknehändelse: _Du beskriver en
verklig situation.

_Räknehändelse: ---

_Prima matematik #3_B

_Grundbok

_Åsa _Brorsson

_Volym fem av nio

_Till punktskriftsläsaren

.....

é _Det finns svällpappersbilder.

é _Uppgifter i boken är numrerade.

é _Saker som ska räknas är ofta bara en bokstav i boken. _Varje bokstav är en sak. _Ett r kan vara en ruta.

é _Du kommer att få räkna stora tal som #526 + #481 + #27 på abakus.

_Abakus är ett hjälpmedel där du räknar med hjälp av kulor.

é _Du kommer också att få räkna
multiplikation och division och
förstå hur de hänger ihop.

é _Boken tar också upp
tvådimensionella och
tredimensionella objekt. _Du får
lära dig om linjer som är
parallella och olika vinklar.

_Det handlar också om
programmering och rita olika
mönster efter beskrivningar.

é _Välj att lämna svar på det sätt
som är bäst för dig. _Du kan välja
att skriva svaret eller att lägga

det med plockisar eller peka på
det. _Du kan markera svaret med
häftmassa eller visa på en sak
eller rita på ritmuff. _Det finns
många sätt att svara. _Du och din
lärare bestämmer hur du ska svara.

_Lycka till!

_Skicka gärna dina synpunkter på
anpassningen av denna bok till
anpassningsfunktionen~àspsm.se

_Innehåll volym fem
 ::

_Siffran inom parentes hänvisar
 till förlagans sidor.

_Till punktskriftsläsaren....._I
 #8 _I skolskogen (#68).....#155

_Mattelabbet: _Multiplikation
 och division (#70).....#158

_Multiplikation och division
 (#72).....#160

_Mönster och talföljder (#80) #183

::: #68 ::::::::::::::::::::::::::::::

#8 _I skolskogen

:::~::~::::::::::::::::::::::::::::

=== _Bildbeskrivning =====

_Milton, _Polly och deras

klasskompisar är i skolskogen.

_I skogen finns det många träd,

men även en öppen yta där barnen

befinner sig. _På marken ligger

det små högar av snö annars är det

mest barmark.

_Johanna har lagt #5 stenar i #8

högar.

_Alva har också lagt sina stenar i
högar. _Hon har #8 stenar i #5
högar.

_Milton och fröken har byggt ett
mönster av rutor. _Räkna antalet r
för att ta reda på hur många rutor
mönstret har:

```
r  r  r  r  r  r
r  r  r  r  r  r
r  r  r  r  r  r
r  r  r
r  r
r
```

=====

:::: #69 ::::::::::::::::::::::::::::::

_Mål: _I det här kapitlet lär du dig
é multiplikation och division
é att fortsätta och skapa mönster
och talföljder
é problemlösning, att formulera en
frågeställning och redovisa en
lösning

::: #70 ::::::::::::::::::::::::::::::

_Mattelabbet

::: ::::::::::::::::::::::::::::::

#1. _Se svällpappersbild.

_Markera fyra olika rektanglar som innehåller fler än #40 rutor och färre än #85 rutor.

::: #71 ::::::::::::::::::::::::::::::

#2. _Beskriv dina rektanglar på mattespråk. ---

#3. _Beskriv din kompis rektanglar på mattespråk. ---

#4. _Diskutera. _Kan rektanglar med
lika många rutor se ut på olika
sätt? _Motivera ert svar.

#71

#159

::: #72 ::::::::::::::::::::::::::::::

_Mål: _Multiplikation och division.

| _Kommutativa lagen

| _Du kan multiplicera faktorerna
| i vilken ordning du vill. |

| _Produkten är samma.

| #2 ∙ #7 = #14

| #7 ∙ #2 = #14

| #5 ∙ #8 = #40

| #8 ∙ #5 = #40

| #10 ∙ #9 = #90

| #9 ∙ #10 = #90

$$\#3 \cdot \#7 = \#21$$

$$\#3 = \text{faktor}$$

$$\#7 = \text{faktor}$$

$$\#21 = \text{produkt}$$

#1. _Räkna ut produkten.

$$\text{a) } \#1 \cdot \#7 = \text{---}$$

$$\text{b) } \#1 \cdot \#8 = \text{---}$$

$$\text{c) } \#1 \cdot \#9 = \text{---}$$

$$\text{d) } \#2 \cdot \#7 = \text{---}$$

$$\text{e) } \#2 \cdot \#8 = \text{---}$$

$$\text{f) } \#2 \cdot \#9 = \text{---}$$

$$\text{g) } \#3 \cdot \#7 = \text{---}$$

$$\text{h) } \#3 \cdot \#8 = \text{---}$$

$$\text{i) } \#3 \cdot \#9 = \text{---}$$

$$j) \#4 \text{ : } \#7 = \text{---}$$

$$k) \#4 \text{ : } \#8 = \text{---}$$

$$l) \#4 \text{ : } \#9 = \text{---}$$

$$m) \#5 \text{ : } \#7 = \text{---}$$

$$n) \#5 \text{ : } \#8 = \text{---}$$

$$o) \#5 \text{ : } \#9 = \text{---}$$

$$p) \#6 \text{ : } \#7 = \text{---}$$

$$q) \#6 \text{ : } \#8 = \text{---}$$

$$r) \#6 \text{ : } \#9 = \text{---}$$

$$s) \#10 \text{ : } \#7 = \text{---}$$

$$t) \#10 \text{ : } \#8 = \text{---}$$

$$u) \#10 \text{ : } \#9 = \text{---}$$

#2. _Polly och _Milton har samlat
stenar. _Barnen lägger stenarna i
åtta högar med fem stenar i varje.
_Hur många stenar har barnen?
_Visa din lösning. ---

::: #73 ::::::::::::::::::::::::::::::

#3. _Skriv produkten.

a) #7 \cdot #7 = ---

b) #8 \cdot #7 = ---

#7 \cdot #8 = ---

c) #9 \cdot #7 = ---

#7 \cdot #9 = ---

d) #8 \cdot #8 = ---

$$e) \#9 \div \#8 = \text{---}$$

$$\#8 \div \#9 = \text{---}$$

$$f) \#9 \div \#9 = \text{---}$$

#4. I vilken eller vilka tabeller finns produkten med? Skriv produkten bakom rätt tabell.

#16 #18 #21 #24 #27 #28 #32

#35 #36 #40 #42 #45 #48 #49

#54 #56 #63 #64 #70 #72 #80

#81 #90

$$a) \div \#7 = \text{---}$$

$$b) \div \#8 = \text{---}$$

$$c) \div \#9 = \text{---}$$

d) _Skriv alla tal som finns med i
flera tabeller. ---

::: #74 ::::::::::::::::::::::::::::::

#5. _Skriv produkten.

a) #1 \cdot #7 = ---

b) #2 \cdot #7 = ---

c) #3 \cdot #7 = ---

d) #4 \cdot #7 = ---

e) #5 \cdot #7 = ---

f) #6 \cdot #7 = ---

g) #7 \cdot #7 = ---

h) #8 \cdot #7 = ---

i) #9 \cdot #7 = ---

j) #10 \cdot #7 = ---

$$k) \#1 \div \#8 = \text{---}$$

$$l) \#2 \div \#8 = \text{---}$$

$$m) \#3 \div \#8 = \text{---}$$

$$n) \#4 \div \#8 = \text{---}$$

$$o) \#5 \div \#8 = \text{---}$$

$$p) \#6 \div \#8 = \text{---}$$

$$q) \#7 \div \#8 = \text{---}$$

$$r) \#8 \div \#8 = \text{---}$$

$$s) \#9 \div \#8 = \text{---}$$

$$t) \#10 \div \#8 = \text{---}$$

$$u) \#1 \div \#9 = \text{---}$$

$$v) \#2 \div \#9 = \text{---}$$

$$w) \#3 \div \#9 = \text{---}$$

$$x) \#4 \div \#9 = \text{---}$$

$$y) \#5 \div \#9 = \text{---}$$

$$z) \#6 \div \#9 = \text{---}$$

$$aa) \#7 \div \#9 = \text{---}$$

$$ab) \#8 \div \#9 = \text{---}$$

$$ac) \#9 \div \#9 = \text{---}$$

$$ad) \#10 \div \#9 = \text{---}$$

#6. _Barnen har samlat kottar för att bygga skogstroll. _Till varje troll behövs tre kottar.

_Till hur många troll räcker tjugofyra kottar? _Visa din lösning. ---

| _Multiplikation och division hör
|
| ihop
|
| #21÷#7 = #3 eftersom
|
| #3 · #7 = #21
|
| #21÷#7 = #3
|
| #21 = täljare
|
| #7 = nämnare
|
| #3 = kvot

#7. _Skriv kvoten. _Kontrollera
svaren med multiplikation.

a) #56÷#7 = --- eftersom

--- · #7 = #56

b) #63ü#7 = ---- eftersom

---- ¿. #7 = #63

c) #63ü#9 = ---- eftersom

---- ¿. #9 = #63

d) #56ü#8 = ---- eftersom

---- ¿. #8 = #56

e) #72ü#8 = ---- eftersom

---- ¿. #8 = #72

f) #36ü#6 = ---- eftersom

---- ¿. #6 = #36

g) #24ü#3 = ---- eftersom

---- ¿. #3 = #24

h) #72ü#9 = ---- eftersom

---- ¿. #9 = #72

i) #42ü#6 = --- eftersom

--- ¿. #6 = #42

j) #24ü#8 = --- eftersom

--- ¿. #8 = #24

k) #42ü#7 = --- eftersom

--- ¿. #7 = #42

l) #21ü#7 = --- eftersom

--- ¿. #7 = #21

m) #35ü#5 = --- eftersom

--- ¿. #5 = #35

n) #45ü#9 = --- eftersom

--- ¿. #9 = #45

o) #64ü#8 = --- eftersom

--- ¿. #8 = #64

p) $49 \div 7 = \dots$ eftersom

$7 \cdot 7 = 49$

.....

#8. _Skriv kvoten.

a) $14 \div 7 = \dots$

b) $70 \div 7 = \dots$

c) $35 \div 7 = \dots$

d) $7 \div 7 = \dots$

e) $21 \div 7 = \dots$

f) $56 \div 7 = \dots$

g) $42 \div 7 = \dots$

h) $49 \div 7 = \dots$

i) $28 \div 7 = \dots$

j) $63 \div 7 = \dots$

#9. _Det är sju bananer i varje
klase. _Till hur många klasar
räcker trettiofem bananer? ---

#10. _Skriv kvoten.

a) $8 \div 8 =$ ---

b) $16 \div 8 =$ ---

c) $40 \div 8 =$ ---

d) $80 \div 8 =$ ---

e) $56 \div 8 =$ ---

f) $72 \div 8 =$ ---

g) $24 \div 8 =$ ---

h) $48 \div 8 =$ ---

i) $32 \div 8 =$ ---

j) $64 \div 8 =$ ---

#11. _Skriv kvoten.

a) $9 \div 9 = \text{---}$

b) $18 \div 9 = \text{---}$

c) $27 \div 9 = \text{---}$

d) $54 \div 9 = \text{---}$

e) $81 \div 9 = \text{---}$

f) $63 \div 9 = \text{---}$

g) $45 \div 9 = \text{---}$

h) $90 \div 9 = \text{---}$

i) $36 \div 9 = \text{---}$

j) $72 \div 9 = \text{---}$

::: #77 ::::::::::::::::::::::::::::::

| _Kommutativa lagen
|
| _Tänk faktorerna i den ordning
| du tycker är enklast.
|
| _Produkten är samma.
|
| #5 \cdot #4 = #20
|
| #4 \cdot #5 = #20

#12.

a) #5 \cdot #8 = ---

b) #8 \cdot #5 = ---

c) #6 \cdot #2 = ---

d) #2 \cdot #6 = ---

e) #10 \cdot #3 = ---

f) #3 \cdot #10 = ---

#77

#174

$$g) \#5 \div \#6 = \text{---}$$

$$h) \#6 \div \#5 = \text{---}$$

| _Dubbelt och dubbelt igen

| _När den ena faktorn är #2 kan du

| tänka dubbelt. _När den ena

| faktorn är #4 kan du tänka

| dubbelt och dubbelt igen.

$$| \#2 \div \#3 = \#3 + \#3 = \#6$$

$$| \#4 \div \#3 = \#6 + \#6 = \#12$$

#13.

$$a) \#6 \div \#2 = \text{---}$$

$$b) \#6 \div \#4 = \text{---}$$

$$c) \#5 \div \#2 = \text{---}$$

$$d) \#5 \div \#4 = \text{---}$$

#77

#175

$$e) \#7 \text{ : } \#2 = \text{---}$$

$$f) \#7 \text{ : } \#4 = \text{---}$$

$$g) \#3 \text{ : } \#2 = \text{---}$$

$$h) \#3 \text{ : } \#4 = \text{---}$$

$$i) \#2 \text{ : } \#3 = \text{---}$$

$$j) \#4 \text{ : } \#3 = \text{---}$$

$$k) \#2 \text{ : } \#4 = \text{---}$$

$$l) \#4 \text{ : } \#4 = \text{---}$$

$$m) \#2 \text{ : } \#9 = \text{---}$$

$$n) \#4 \text{ : } \#9 = \text{---}$$

$$o) \#2 \text{ : } \#8 = \text{---}$$

$$p) \#4 \text{ : } \#8 = \text{---}$$

| _Sambandet mellan multiplikation
| med #5 och #10

| _När du multiplicerar med #5 är
| produkten hälften så stor som
| när du multiplicerar samma faktor
| med #10.

| #4 ∷ #10 = #40

| #4 ∷ #5 = #20

| #10 ∷ #3 = #30

| #5 ∷ #3 = #15

#14.

a) #6 ÷ #10 = ---

b) #6 ÷ #5 = ---

c) #5 ÷ #10 = ---

d) #5 ÷ #5 = ---

e) #8 ÷ #10 = ---

f) #8 ÷ #5 = ---

g) #7 ÷ #10 = ---

h) #7 ÷ #5 = ---

#77

#178

| _Hälften och hälften igen

| _När du dividerar med #2 kan du
| tänka hälften.

| #16÷#2 = #8

| _När du dividerar med #4 kan du
| tänka hälften och hälften igen.

| #16÷#4 = #4

#15. _Skriv kvoten.

a) #24÷#2 = ---

#24÷#4 = ---

b) #12÷#2 = ---

#12÷#4 = ---

$$c) \#20\ddot{\#}2 = \text{---}$$

$$\#20\ddot{\#}4 = \text{---}$$

$$d) \#28\ddot{\#}2 = \text{---}$$

$$\#28\ddot{\#}4 = \text{---}$$

$$e) \#8\ddot{\#}2 = \text{---}$$

$$\#8\ddot{\#}4 = \text{---}$$

$$f) \#48\ddot{\#}2 = \text{---}$$

$$\#48\ddot{\#}4 = \text{---}$$

$$g) \#40\ddot{\#}2 = \text{---}$$

$$\#40\ddot{\#}4 = \text{---}$$

$$h) \#80\ddot{\#}2 = \text{---}$$

$$\#80\ddot{\#}4 = \text{---}$$

::: #79 ::::::::::::::::::::::::::::::

| _Innehållsdivision
|
| _Lös divisionen genom att använda
| sambandet mellan multiplikation
| och division.
|
| #100 ÷ #50 = #2
|
| #2 · #50 = #100

#16. _Skriv kvoten. _Kontrollera
svaret med multiplikation.

a) #120 ÷ #20 = ---

b) #200 ÷ #50 = ---

c) #90 ÷ #30 = ---

d) #250 ÷ #50 = ---

e) #120 ÷ #40 = ---

f) $300 \div 100 = \text{---}$

g) $450 \div 50 = \text{---}$

h) $350 \div 50 = \text{---}$

i) $800 \div 200 = \text{---}$

j) $300 \div 50 = \text{---}$

k) $180 \div 60 = \text{---}$

l) $1000 \div 500 = \text{---}$

m) $150 \div 30 = \text{---}$

n) $600 \div 200 = \text{---}$

o) $400 \div 100 = \text{---}$

#17. Förklara hur du tänker när du räknar ut divisionerna.

a) $400 \div 100 = \text{---}$

b) $84 \div 2 = \text{---}$

_Mål: _Mönster och talföljder

| _Talföljder

| _När du arbetar med talföljder
| gäller det att upptäcka vad som
| händer mellan talen. _Ibland ökar
| eller minskar talen lika mycket
| hela tiden.

| _Se svällpappersbild.

| _Se svällpappersbild.

| _Ibland ändras talen efter andra
| mönster.

| _Se svällpappersbild.

| _Se svällpappersbild.

#1. _Fortsätt talföljden.

a) #9 #19 #29 --- --- ---
--- --- --- --- ---

b) #10 #19 #28 --- --- ---
--- --- --- --- ---

c) #105 #100 #95 --- --- ---
--- --- --- --- ---

d) #50 #100 #150 --- --- ---
--- --- ---

:::: #81 ::::::::::::::::::::::::::::::

#2. _Fortsätt dubblera så långt du kan.

a) #1 #2 #4 --- --- --- ---
--- --- --- ---

b) #3 #6 #12 --- --- --- ---
--- --- --- ---

c) #10 #20 #44 --- --- ---
--- --- --- --- ---

#3. _Fortsätt halvera så långt du kan.

a) #48 #24 #12 ---

b) #64 #32 ---

c) #100 #50 ---

d) #200 #100 ---

#4. _Hitta på egna talföljder.

a) ---

b) ---

#5. _Fortsätt mönstret. _Rita och skriv.

a) _Se svällpappersbild.

#6ü#12

b) _Se svällpappersbild.

---ü#10

c) _Se svällpappersbild.

---ü#8

d) _Se svällpappersbild.

---ü#6

e) _Se svällpappersbild.

---ü---

f) _Se svällpappersbild.

---ü---

| _Mönster och programmering
|
| _Med hjälp av programmering kan
|
| vi bestämma vilket mönster en
|
| miniräknare eller en dator ska
|
| följa.
|
| + _I addition adderar vi.
|
| - _I subtraktion subtraherar vi.
|
| ;. _I multiplikation
|
| multiplicerar vi.
|
| ü _I division dividerar vi.

#6. _Läs instruktionen. _Skriv
vilket tal datorn kommer visa.

a)

_Instruktion: _Addera #10

_Polly skriver _Datorn visar

#8 #18

#12 ---

#25 ---

#56 ---

#42 ---

#79 ---

#82

#189

b)

_Instruktion: _Addera #9

_Polly skriver _Datorn visar

#5 #14

#7 ---

#13 ---

#26 ---

#45 ---

#55 ---

#82

#190

c)

_Instruktion: _Addera #8

_Polly skriver _Datorn visar

#9 ---

#6 ---

#19 ---

#23 ---

#54 ---

#73 ---

#82

#191

d)

_Instruktion: _Subtrahera #10

_Polly skriver _Datorn visar

#17 ---

#36 ---

#25 ---

#59 ---

#72 ---

#41 ---

#82

#192

e)

_Instruktion: _Subtrahera #9

_Polly skriver _Datorn visar

#15 ---

#27 ---

#51 ---

#83 ---

#38 ---

#92 ---

#82

#193

f)

_Instruktion: _Subtrahera #5

_Polly skriver _Datorn visar

#12 ---

#22 ---

#39 ---

#29 ---

#41 ---

#72 ---

#82

#194

::: #83 ::::::::::::::::::::::::::::::

#7. _Hur är datorn programmerad?

_Välj bland instruktionerna

_A--_D. _Skriv rätt bokstav till
tabellen.

_A. _Multiplicera med #2

_B. _Addera #2

_C. _Multiplicera med #5

_D. _Addera #7

a) ---

=== _Tabell =====

_In _Ut

#0 #0

#1 #5

#2 #10

#5 #25

#8 #40

#10 #50

=====

#83

#196

b) ---

=== _Tabell =====

_In	_Ut
-----	-----

#0	#0
----	----

#1	#2
----	----

#2	#4
----	----

#5	#10
----	-----

#8	#16
----	-----

#10	#20
-----	-----

=====

#83

#197

c) ---

=== _Tabell =====

_In _Ut

#0 #7

#1 #8

#2 #9

#5 #12

#8 #15

#10 #17

=====

#83

#198

d) ---

=== _Tabell =====

_In _Ut

#0 #2

#1 #3

#2 #4

#5 #7

#8 #10

#10 #12

=====

#83

#199

#8. _Jobba tillsammans. _Hämta en
_tärning. _Slå tärningen och skriv
_in talet efter "_Tärningen visar".
_Fyll i resten av listan.

_Tärningen visar: ---

_Addera #5: ---

_Subtrahera #1: ---

_Multiplicera med #8: ---

_Dividera med #2: ---

_Multiplicera med #5: ---

_Tärningen visar: ---
_Addera #5: ---
_Subtrahera #1: ---
_Multiplicera med #8: ---
_Dividera med #2: ---
_Multiplicera med #5: ---

_Tärningen visar: ---
_Addera #5: ---
_Subtrahera #1: ---
_Multiplicera med #8: ---
_Dividera med #2: ---
_Multiplicera med #5: ---

_Tärningen visar: ---
_Addera #5: ---
_Subtrahera #1: ---
_Multiplicera med #8: ---
_Dividera med #2: ---
_Multiplicera med #5: ---

_Tärningen visar: ---
_Addera #5: ---
_Subtrahera #1: ---
_Multiplicera med #8: ---
_Dividera med #2: ---
_Multiplicera med #5: ---

_Prima matematik #3_B

_Grundbok

_Åsa _Brorsson

_Volym sex av nio

_Till punktskriftsläsaren

.....

é _Det finns svällpappersbilder.

é _Uppgifter i boken är numrerade.

é _Saker som ska räknas är ofta bara en bokstav i boken. _Varje bokstav är en sak. _Ett r kan vara en ruta.

é _Du kommer att få räkna stora tal som #526 + #481 + #27 på abakus.

_Abakus är ett hjälpmedel där du räknar med hjälp av kulor.

é _Du kommer också att få räkna
multiplikation och division och
förstå hur de hänger ihop.

é _Boken tar också upp
tvådimensionella och
tredimensionella objekt. _Du får
lära dig om linjer som är
parallella och olika vinklar.

_Det handlar också om
programmering och rita olika
mönster efter beskrivningar.

é _Välj att lämna svar på det sätt
som är bäst för dig. _Du kan välja
att skriva svaret eller att lägga

det med plockisar eller peka på
det. _Du kan markera svaret med
häftmassa eller visa på en sak
eller rita på ritmuff. _Det finns
många sätt att svara. _Du och din
lärare bestämmer hur du ska svara.

_Lycka till!

_Skicka gärna dina synpunkter på
anpassningen av denna bok till
anpassningsfunktionen~àspsm.se

::: #84 ::::::::::::::::::::::::::::::

_Mål: _Problemlösning, att formulera
en frågeställning och redovisa en
lösning.

| _Problemlösningens fem steg

| #1. _Läs uppgiften. _Spela
| filmen.

| #2. _Tänk och planera.

| #3. _Lös uppgiften.

| #4. _Redovisa din lösning.

| #5. _Kontrollera.

| _Har du svarat på frågan?

| _Är svaret rimligt?

| _Spela filmen: _Vad handlar
|
| problemet om?

| _Leta ledtrådar: _Vad får vi
|
| veta?

#1. _Skriv en uppgift som passar
till svaret. _Lös uppgiften och
visa din lösning.

a) _En flicka har #5 högar med
stenar. _Det är #4 stenar i varje
hög. ---

b) _En pojke och en flicka sitter
på en stock och fikar. _De har
lagt #9 stenar i en cirkel och #9
stenar i ett rutnät. ---

#85

#204

::: #85 ::::::::::::::::::::::::::::::

#2. _Skriv en uppgift som passar
till svaret. _Lös uppgiften och
visa din lösning.

a) ---

_Svar: #14 timmar

b) ---

_Svar: #54 stycken

c) ---

_Svar: _Hon har #23 färre.

::: #86 ::::::::::::::::::::::::::::::

| _Att redovisa en lösning
|
| #1. _Skriv fakta och vad du ska
| ta reda på.
|
| #2. _Visa hur du löser
| uppgiften. _Rita eller skriv.
|
| #3. _Skriv svar.

#3. _Johanna och _Reza ska mäta upp ett område i skogen. _Omkretsen är tolv meter, första sidan är fyra meter. _Hur långa kan de andra sidorna vara?

_Jag ska ta reda på: ---

_Jag vet: ---

_Min lösning: ---

_Svar: ---

#4. _Kontrollera svaret. _Har du svarat på frågan? ---

#5. _Är svaret rimligt? ---

::: #87 ::::::::::::::::::::::::::::::

#6. _Milton och _Polly har mätt upp
en naturruta med arean #8 m².

_Skriv hur långa rutans sidor kan
vara.

_Jag ska ta reda på: ---

_Jag vet: ---

_Min lösning: ---

_Svar: ---

#7. _Kontrollera att svaret är
rimligt och att du har svarat på
frågan.

#8. _Det tar #25 minuter att gå
från skolan till grillplatsen.

_Klockan var #9:#10 när klassen
kom fram. _Hur dags gick de från
skolan?

_Jag ska ta reda på: ---

_Jag vet: ---

_Min lösning: ---

_Svar: ---

#9. _Kontrollera att svaret är
rimligt och att du har svarat på
frågan.

#2. _Skriv datumet på olika sätt.

a) #14 december #2015

#14/#12 #2015

#2015-#12-#14

b) #18 januari #2005

---/--- ---

c) #10 november #2002

---/--- ---

d) #17 maj #1975

---/--- ---

#5. _Jag föddes den

#20--- --- ---

---/--- ---

#6. _Skriv svaret på minst två

olika sätt.

a) _För fyra dagar sedan var det
den #4 mars #2011. _Vilket är
dagens datum? ---

b) _I övermorgon är det den
#2 januari #2021. _Vilket är
dagens datum? ---

#89

#213

c) _För en vecka sedan var det den
#26 okt #2000. _Vilket är dagens
datum? ---

d) _I förrgår var det den #29 mars
#2015. _Vilket är dagens datum?

::: #90 ::::

_Diagnos

:::~::~

#1. _Skriv produkten.

a) #3 \cdot #7 = ---

b) #6 \cdot #8 = ---

c) #9 \cdot #2 = ---

d) #7 \cdot #5 = ---

e) #8 \cdot #4 = ---

f) #10 \cdot #9 = ---

g) #8 \cdot #7 = ---

h) #9 \cdot #8 = ---

i) #7 \cdot #9 = ---

j) #7 \cdot #7 = ---

k) #8 \cdot #8 = ---

#90

#215

$$1) \#9 \cdot \#4 = \text{---}$$

#2. _Skriv kvoten.

$$a) \#70 \div \#7 = \text{---}$$

$$b) \#42 \div \#7 = \text{---}$$

$$c) \#28 \div \#7 = \text{---}$$

$$d) \#63 \div \#7 = \text{---}$$

$$e) \#40 \div \#8 = \text{---}$$

$$f) \#24 \div \#8 = \text{---}$$

$$g) \#80 \div \#8 = \text{---}$$

$$h) \#56 \div \#8 = \text{---}$$

$$i) \#81 \div \#9 = \text{---}$$

$$j) \#54 \div \#9 = \text{---}$$

$$k) \#27 \div \#9 = \text{---}$$

$$l) \#45 \div \#9 = \text{---}$$

#3. _Skriv produkten.

a) $\#7 \cdot \#2 = \text{---}$

b) $\#7 \cdot \#4 = \text{---}$

c) $\#8 \cdot \#2 = \text{---}$

d) $\#8 \cdot \#4 = \text{---}$

e) $\#4 \cdot \#10 = \text{---}$

f) $\#4 \cdot \#5 = \text{---}$

g) $\#5 \cdot \#10 = \text{---}$

h) $\#5 \cdot \#5 = \text{---}$

#4. _Skriv kvoten.

a) $\#40 \div \#2 = \text{---}$

b) $\#200 \div \#2 = \text{---}$

c) $\#800 \div \#100 = \text{---}$

d) $\#15 \div \#5 = \text{---}$

e) $40 \div 4 = \dots$

f) $200 \div 4 = \dots$

g) $700 \div 100 = \dots$

h) $30 \div 5 = \dots$

..... #91

#5. Förklara hur du tänker när du räknar ut talen.

a) $54 \div 9 = \dots$

b) $7 \cdot 7 = \dots$

#6. Fortsätt talföljden.

a) #11 #21 #31 --- --- ---
--- --- --- --- ---

b) #1000 #950 #900 --- ---
--- --- --- ---

#7. _Skriv en uppgift som passar
till svaret. _Lös uppgiften och
visa hur du löser den. ---
_Svar: #51 fler.

::: #92 ::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

_Repetition

:::~::~::::::::::::::::::::::::::::::::::::

#1. _Öva på multiplikationerna upp

till tio. _Skriv produkten

$$\#1 \text{ } \cdot \text{ } \#1 = \text{---}$$

$$\#1 \text{ } \cdot \text{ } \#2 = \text{---}$$

$$\#1 \text{ } \cdot \text{ } \#3 = \text{---}$$

$$\#1 \text{ } \cdot \text{ } \#4 = \text{---}$$

$$\#1 \text{ } \cdot \text{ } \#5 = \text{---}$$

$$\#1 \text{ } \cdot \text{ } \#6 = \text{---}$$

$$\#1 \text{ } \cdot \text{ } \#7 = \text{---}$$

$$\#1 \text{ } \cdot \text{ } \#8 = \text{---}$$

$$\#1 \text{ } \cdot \text{ } \#9 = \text{---}$$

$$\#1 \text{ } \cdot \text{ } \#10 = \text{---}$$

$$\#2 \text{ ȷ. } \#1 = \text{----}$$

$$\#2 \text{ ȷ. } \#2 = \text{----}$$

$$\#2 \text{ ȷ. } \#3 = \text{----}$$

$$\#2 \text{ ȷ. } \#4 = \text{----}$$

$$\#2 \text{ ȷ. } \#5 = \text{----}$$

$$\#2 \text{ ȷ. } \#6 = \text{----}$$

$$\#2 \text{ ȷ. } \#7 = \text{----}$$

$$\#2 \text{ ȷ. } \#8 = \text{----}$$

$$\#2 \text{ ȷ. } \#9 = \text{----}$$

$$\#2 \text{ ȷ. } \#10 = \text{----}$$

$$\#3 \text{ ȷ. } \#1 = \text{----}$$

$$\#3 \text{ ȷ. } \#2 = \text{----}$$

$$\#3 \text{ ȷ. } \#3 = \text{----}$$

$$\#3 \text{ ȷ. } \#4 = \text{----}$$

$$\#3 \text{ ȷ. } \#5 = \text{----}$$

$$\#3 \text{ ȷ. } \#6 = \text{----}$$

$$\#3 \text{ ȷ. } \#7 = \text{----}$$

$$\#3 \text{ ȷ. } \#8 = \text{----}$$

$$\#3 \text{ ȷ. } \#9 = \text{----}$$

$$\#3 \text{ ȷ. } \#10 = \text{----}$$

$$\#4 \text{ ȷ. } \#1 = \text{----}$$

$$\#4 \text{ ȷ. } \#2 = \text{----}$$

$$\#4 \text{ ȷ. } \#3 = \text{----}$$

$$\#4 \text{ ȷ. } \#4 = \text{----}$$

$$\#4 \text{ ȷ. } \#5 = \text{----}$$

$$\#4 \text{ ȷ. } \#6 = \text{----}$$

$$\#4 \text{ ȷ. } \#7 = \text{----}$$

$$\#4 \text{ ȷ. } \#8 = \text{----}$$

#4 ħ. #9 = ----

#4 ħ. #10 = ----

#5 ħ. #1 = ----

#5 ħ. #2 = ----

#5 ħ. #3 = ----

#5 ħ. #4 = ----

#5 ħ. #5 = ----

#5 ħ. #6 = ----

#5 ħ. #7 = ----

#5 ħ. #8 = ----

#5 ħ. #9 = ----

#5 ħ. #10 = ----

#6 ħ. #1 = ----

#6 ħ. #2 = ----

$$\#6 \text{ ?} . \#3 = \text{----}$$

$$\#6 \text{ ?} . \#4 = \text{----}$$

$$\#6 \text{ ?} . \#5 = \text{----}$$

$$\#6 \text{ ?} . \#6 = \text{----}$$

$$\#6 \text{ ?} . \#7 = \text{----}$$

$$\#6 \text{ ?} . \#8 = \text{----}$$

$$\#6 \text{ ?} . \#9 = \text{----}$$

$$\#6 \text{ ?} . \#10 = \text{----}$$

$$\#7 \text{ ?} . \#1 = \text{----}$$

$$\#7 \text{ ?} . \#2 = \text{----}$$

$$\#7 \text{ ?} . \#3 = \text{----}$$

$$\#7 \text{ ?} . \#4 = \text{----}$$

$$\#7 \text{ ?} . \#5 = \text{----}$$

$$\#7 \text{ ?} . \#6 = \text{----}$$

$$\#7 \text{ ?} . \#7 = \text{----}$$

$$\#7 \text{ ?} . \#8 = \text{----}$$

$$\#7 \text{ ?} . \#9 = \text{----}$$

$$\#7 \text{ ?} . \#10 = \text{----}$$

$$\#8 \text{ ?} . \#1 = \text{----}$$

$$\#8 \text{ ?} . \#2 = \text{----}$$

$$\#8 \text{ ?} . \#3 = \text{----}$$

$$\#8 \text{ ?} . \#4 = \text{----}$$

$$\#8 \text{ ?} . \#5 = \text{----}$$

$$\#8 \text{ ?} . \#6 = \text{----}$$

$$\#8 \text{ ?} . \#7 = \text{----}$$

$$\#8 \text{ ?} . \#8 = \text{----}$$

$$\#8 \text{ ?} . \#9 = \text{----}$$

$$\#8 \text{ ?} . \#10 = \text{----}$$

#9 ħ. #1 = ----

#9 ħ. #2 = ----

#9 ħ. #3 = ----

#9 ħ. #4 = ----

#9 ħ. #5 = ----

#9 ħ. #6 = ----

#9 ħ. #7 = ----

#9 ħ. #8 = ----

#9 ħ. #9 = ----

#9 ħ. #10 = ----

#10 ħ. #1 = ----

#10 ħ. #2 = ----

#10 ħ. #3 = ----

#10 ħ. #4 = ----

#10 ¿. #5 = ----

#10 ¿. #6 = ----

#10 ¿. #7 = ----

#10 ¿. #8 = ----

#10 ¿. #9 = ----

#10 ¿. #10 = ----

_Jag behöver öva mer på ----

_Utmaning

.....

#1. _Skriv svaren.

#1. #7 ¿. #8 = ---

#2. #7 ¿. #9 = ---

#3. #9 ¿. #11 = ---

#4. #10 ¿. #9 = ---

#5. #2 ¿. #9 = ---

#6. #11 ¿. #8 = ---

#7. #3 ¿. #9 = ---

#8. #4 ¿. #8 = ---

#9. #36ü#9 = ---

#10. #2 ¿. #7 = ---

#11. #9 ¿. #5 = ---

$$\#12. \quad \#6 \cdot \#8 = \text{---}$$

$$\#13. \quad \#8 \cdot \#10 = \text{---}$$

$$\#14;a. \quad \#56 \div \#7 = \text{---}$$

$$\#14;b. \quad \#9 \cdot \#9 = \text{---}$$

$$\#15. \quad \#8 \cdot \#9 + \#1 = \text{---}$$

$$\#16. \quad \#9 \cdot \#6 = \text{---}$$

$$\#17. \quad \#6 \cdot \#7 - \#1 = \text{---}$$

$$\#18. \quad \#8 \cdot \#2 = \text{---}$$

$$\#19. \quad \#590 + \#40 = \text{---}$$

$$\#20. \quad \#7 \cdot \#5 = \text{---}$$

$$\#21. \quad \#8 \cdot \#7 = \text{---}$$

$$\#22. \quad \#2 \cdot \#8 + \#1 = \text{---}$$

$$\#23. \quad \#9 \cdot \#8 = \text{---}$$

$$\#24. \quad \#64 \div \#8 = \text{---}$$

$$\#25. \quad \#56\ddot{u}\#8 = \text{---}$$

$$\#26. \quad \#9 \text{ ̇} . \#7 = \text{---}$$

$$\#27. \quad \#4 \text{ ̇} . \#9 = \text{---}$$

$$\#28. \quad \#9 \text{ ̇} . \#3 = \text{---}$$

$$\#29. \quad \#11 \text{ ̇} . \#7 = \text{---}$$

$$\#30;a. \quad \#7 \text{ ̇} . \#10 = \text{---}$$

$$\#30;b. \quad \#8 \text{ ̇} . \#9 = \text{---}$$

$$\#31. \quad \#8 \text{ ̇} . \#50 = \text{---}$$

$$\#32. \quad \#8 \text{ ̇} . \#8 = \text{---}$$

$$\#33. \quad \#7 \text{ ̇} . \#7 = \text{---}$$

$$\#34. \quad \#7 \text{ ̇} . \#100 = \text{---}$$

$$\#35. \quad \#9 \text{ ̇} . \#9 + \#10 = \text{---}$$

$$\#36. \quad \#6 \text{ ̇} . \#7 = \text{---}$$

$$\#37. \quad \#63\ddot{u}\#9 = \text{---}$$

$$\#38. \quad \#5 \cdot \#5 = \text{---}$$

$$\#39. \quad \#7 \cdot \#4 = \text{---}$$

$$\#40. \quad \#9 \cdot \#9 + \#1 = \text{---}$$

$$\#41. \quad \#81 \div \#9 = \text{---}$$

$$\#42. \quad \#5 \cdot \#9 = \text{---}$$

$$\#43. \quad \#3 \cdot \#7 = \text{---}$$

$$\#44. \quad \#8 \cdot \#3 = \text{---}$$

_Vilken siffra behöver jag öva mer på att multiplicera?

:::: #93 ::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

_Repetition

::

#1. _Skriv kvoten.

a) $\frac{18}{2} = \text{---}$

b) $\frac{16}{4} = \text{---}$

c) $\frac{20}{4} = \text{---}$

#2. _Tänk hur många gånger nämnaren

går i täljaren. _Kontrollera

svaret med multiplikation.

a) $\frac{18}{6} = \text{---}$

--- $\cdot 6 = 18$

b) $\frac{30}{5} = \text{---}$

--- $\cdot 5 = 30$

_Utmaning

.....

#1. _Räkna ut kvoten.

a) _Hur många halva går det i fyra
hela?

_Svar: ---

é (#4üü#1ü#2é) = ---

b) _Hur många halva går det i tre
hela?

_Svar: ---

é (#3üü#1ü#2é) = ---

c) _Hur många halva går det i fem
hela?

_Svar: ---

é (#5üü#1ü#2é) = ---

d) é (#8üü#1ü#2é) = ---

e) é (#6üü#1ü#2é) = ---

f) é (#7üü#1ü#2é) = ---

g) é (#1üü#1ü#2é) = ---

h) é (#9üü#1ü#2é) = ---

_Utmaning

.....

#1. _Skriv tal i talföljden så att
det stämmer.

--- --- #22 --- --- --- #66
--- --- --- ---

#2. _Skapa en egen talföljd. ---

#3. _Beskriv mönstret i din
talföljd. ---

::: #95 ::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

_Repetition

:::~::~::::::::::::::::::::::::::::::::::::

#1. _Fortsätt talföljden.

#0 #1 #3 #6 --- --- ---
--- --- ---

#2. _Skapa en egen talföljd. ---

#3. _Beskriv mönstret i din
talföljd. ---

_Utmaning

:::~::~::::::::::::::::::::::::::::::::::::

#1. _Se svällpappersbild.

_Fortsätt mönstret.

#2. _Skriv en regel för mönstret.

#3. _Hur många rutor kommer den femte figuren att ha? ---

::: #96 ::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

_Repetition

:::~::~::::::::::::::::::::::::::::::::::::

#1. _Johanna har nio pinnar och

_Arvid har fem pinnar. _Skriv rätt bokstav a, b eller c efter frågan.

- a) #14ü#2
- b) #9 + #5
- c) #9 - #5

_Frågor

é _Hur många fler pinnar har _Johanna än _Arvid? ---

é _Hur många pinnar får de om de
delar lika? ---

é _Hur många pinnar har de
tillsammans? ---

é _Hur många färre pinnar har
_Arvid än _Johanna? ---

_Utmaning

.....

#1. _Skriv första bokstaven i

barnens namn efter r.

r = ryggsäck

_Arvids ryggsäck står mellan

_Pollys och _Miltons. _Det är

varken _Pollys eller _Arvids

ryggsäck som står i mitten.

_Johannas ryggsäck står till höger

om _Miltons. _Alvas ryggsäck står

längst ut.

r --- r --- r --- r --- r ---

#2. _Markera klossarna:

gul = gu

blå = b

röd = r

grön = gr

_Det finns fyra gröna klossar och en gul. _Det är lika många röda som blå klossar. _Inga klossar med samma färg ligger bredvid varandra. _Mellan den röda och den blå klossen ligger det tre andra klossar. _Den blå klossen ligger längre ner än den röda.

#96

#241

_Kloss ---

_Kloss ---

_Kloss ---

_Kloss ---

_Kloss ---

_Kloss ---

_Kloss ---

::: #97 ::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

_Repetition

:::~::~::::::::::::::::::::::::::::::::::::

#1. _När _Milton har lagt ut

hälften av sina pinnar har han

åtta pinnar kvar. _Hur många

pinnar var det från början?

_Milton säger: _Visa din lösning.

#2. _Varje barn får en halv banan.

_Hur många behövs till sexton

barn? ---

_Utmaning

.....

#1. _Varje russinpaket väger #40 g.

_Tillsammans väger de #280 g.

_Hur många paket är det? ---

#2. _Moa föddes dagen innan _Filip,

ändå är de födda olika år.

_Vilka datum är de födda? ---

_Prima matematik #3_B

_Grundbok

_Åsa _Brorsson

_Volym sju av nio

_Till punktskriftsläsaren

.....

é _Det finns svällpappersbilder.

é _Uppgifter i boken är numrerade.

é _Saker som ska räknas är ofta bara en bokstav i boken. _Varje bokstav är en sak. _Ett r kan vara en ruta.

é _Du kommer att få räkna stora tal som #526 + #481 + #27 på abakus.

_Abakus är ett hjälpmedel där du räknar med hjälp av kulor.

é _Du kommer också att få räkna
multiplikation och division och
förstå hur de hänger ihop.

é _Boken tar också upp
tvådimensionella och
tredimensionella objekt. _Du får
lära dig om linjer som är
parallella och olika vinklar.

_Det handlar också om
programmering och rita olika
mönster efter beskrivningar.

é _Välj att lämna svar på det sätt
som är bäst för dig. _Du kan välja
att skriva svaret eller att lägga

det med plockisar eller peka på
det. _Du kan markera svaret med
häftmassa eller visa på en sak
eller rita på ritmuff. _Det finns
många sätt att svara. _Du och din
lärare bestämmer hur du ska svara.

_Lycka till!

_Skicka gärna dina synpunkter på
anpassningen av denna bok till
anpassningsfunktionen~àspsm.se

_Blandad träning (#118)	#279
_Diagnos (#120)	#282
_Repetition/_Utmaning (#122)	#285

::: #98 ::::::::::::::::::::::::::::::

#9 _Båtutflykten

:::~::~::::::::::::::::::::::::::::

=== _Bildbeskrivning =====

_Klassen är på båtutflykt. _De åker i en öppen båt på kanalen som går igenom _Göteborg. _Båten har precis passerat en stenbro och nu åker de förbi människor som sitter längs kanalen och fiskar eller har picknick.

_På båten är de #11 st personer, uppe på bron går #3 st och längs kanten sitter #10 st.

#98

#245

_De passerar ett högt, gult hus.

_Huset har många fönster. _Räkna
antalet f för fönster:

f f f f f f f f f f f

f f f f f f f f f f f

f f f f f f f f f f f

f f f f f f f f f f

_Hus och fönster har formen av
rektanglar. _Bakom husen skymtar
ett pariserhjul som har formen av
en cirkel. _Lisebergstornet har
formen av en cylinder. _Det är den
högsta byggnaden på bilden.

_Bron är uppbyggd av många stenar.

_Räkna antalet s för stenar.

_Innan du räknar, uppskatta hur många stenar du tror det är:

s s s s s s s s s s s

s s s s s s s s s s s

s s s s s s s s s s s

s s s s s s s s s s s

s s

_Alva, som sitter i mitten längst bak, har en grön och rosa tröja.

_Flickan som sitter på _Alvas vänstra sida har långt ljust hår och en röd flytväst. _Flickan som sitter på _Alvas högra sida har

långt mörkt hår, blå kläder och en gul flytväst.

_Milton håller sin dricka i sin högra hand, guiden håller sin mikrofon i sin vänstra hand och damen som äter glass på bron håller glassen i sin högra hand.

=====

::: #99 ::::::::::::::::::::::::::::::

_Mål: _I det här kapitlet lär du dig
é bygga och rita av tredimensionella
figurer

é begrepp för att beskriva
geometriska objekt

é redovisa uträkningar och lösningar

::: #100 ::::::::::::::::::::::::::::::

_Mattelabbet

::: ::::::::::::::::::::::::::::::

#1. _Polly och _Milton har byggt
figurer av klossar. _Här har de
ritat av sina figurer. _Hur många
klossar har de använt för att
bygga figurerna?

a) _Se svällpappersbild.

_Pollys figur är byggd av ---
klossar.

b) _Se svällpappersbild.

_Miltons figur är byggd av ---
klossar.

#101

#250

:::: #101 ::::::::::::::::::::::::::::::

#2. _Slå en tärning. _Rita en figur som består av lika många klossar som tärningen visar. _Om du har klossar kan du gärna bygga figuren innan du ritar den.

_Min figur är byggd av ---
klossar.

#3. _Rita av en kompis figur.

_Min kompis figur är byggd av ---
klossar.

#4. _Diskutera. _Vilka tips har ni för att rita tredimensionella bilder?

#101

#251

:::: #102 ::::::::::::::::::::::::::::::

_Mål: _Bygga och rita av
tredimensionella figurer.

#1. _Bygg figurerna.

_A. _Se svällpappersbild.

_Antal klossar ---

_B. _Se svällpappersbild.

_Antal klossar ---

_C. _Se svällpappersbild.

_Antal klossar ---

:::: #103 ::::::::::::::::::::::::::::::

#2. _Rita olika figurer som består
av fyra klossar. _Bygg gärna
figurerna med klossar.

#103

#252

::: #104 ::::::::::::::::::::::::::::::

_Mål: _Begrepp för att beskriva
geometriska objekt.

| _Tvådimensionella geometriska
|
| objekt

| _Månghörningar har hörn och
|
| sidor.

| _Se svällpappersbild.

| _Se svällpappersbild.

#1. _Se svällpappersbild.

_Markera alla fyrhörningar.

#2. _Skriv hur många hörn och sidor objektet har.

a) _Se svällpappersbild.

--- hörn

--- sidor

b) _Se svällpappersbild.

--- hörn

--- sidor

c) _Se svällpappersbild.

--- hörn

--- sidor

d) _Se svällpappersbild.

--- hör

--- sidor

| _Parallella sidor
|
| _Parallella sidor möts aldrig.
|
| _De är hela tiden exakt lika
| långt ifrån varandra.
|
| _Se svällpappersbild.
|
| _De tjocka linjerna är
| parallella. _En fyrhörning som
| har minst två parallella sidor
| kallas för parallelltrapets.

#3. _Se svällpappersbild.

_Markera de sidor som är
parallella.

| _Parvis parallella sidor

| _De tjockare sidorna är

| parallella med varandra och de
| prickiga sidorna är parallella
| med varandra.

| _Se svällpappersbild.

| _De fyra sidorna är parvis
| parallella.

| _En fyrhörning som har parvis
| parallella sidor kallas för
| parallelogram.

#4. _Se svällpappersbild.

_Markera de sidor som är
parallella.

::: #106 ::::::::::::::::::::::::::::::

| _Vinklar

| _Området där två sträckor möts
| kallas för vinkel. _Det finns
| olika typer av vinklar.

| _Se svällpappersbild.

| _Rät vinkel, den är exakt #90;g

| _Se svällpappersbild.

| _Spetsig vinkel, den är mindre
| än #90;g

| _Se svällpappersbild.

| _Trubbig vinkel, den är större
| än #90;g

| _Se svällpappersbild.

#5. _Se svällpappersbild.

_Markera vilka vinklar som är
räta, spetsiga eller trubbiga.

| _Kvadrat

| _En rektangel som har fyra lika
| långa sidor kallas för kvadrat.

| _Se svällpappersbild.

#7. _Skriv färdigt beskrivningen av
kvadratens egenskaper.

a) _En kvadrat har --- sidor och
--- hörn.

b) _Alla vinklar ---.

c) _Alla sidor är ---.

#8. _Skriv färdigt beskrivningen av objektens egenskaper.

a) _Se svällpappersbild.

_En triangel har --- sidor och ---
hörn.

b) _Se svällpappersbild.

_En hexagon har --- sidor och ---
hörn.

::: #108 ::::::::::::::::::::::::::::::

| _Tredimensionella geometriska
| objekt

| _Polyedrar har hörn, sidoytor
| och kanter.

| _Se svällpappersbild.

| _Se svällpappersbild.

#9. _Se svällpappersbild.

_Markera de objekt som har sex
sidoytor

#10. _Skriv hur många hörn,

sidoytor och kanter objektet har.

a) _Kuben har:

--- hörn

--- sidoytor

--- kanter

b) _Prismat har:

--- hörn

--- sidoytor

--- kanter

c) _Rätblocket har:

--- hörn

--- sidoytor

--- kanter

#109

#263

#11. _ Vilken beskrivning passar till rätt objekt? _ Markera.

a) _ Den har fyra räta vinklar.

_ Sidorna är parallella. _ Alla sidor är lika långa.

b) _ Det består av sex rektanglar.

_ Det har åtta hörn och tolv kanter.

c) _ Basen är en kvadrat. _ De övriga fyra sidoytorna är trianglar.

d) _ Den har tre spetsiga vinklar och tre sidor.

e) _Den har en rät vinkel och två spetsiga vinklar.

f) _Den har sex kvadratiska sidoytor. _Den har åtta hörn och tolv kanter.

g) _Den är en femhörning.

h) _Den är en sexhörning.

:::: #110 ::::::::::::::::::::::::::::::

| #1. _Räkna ut summan.

| #424 + #268 = #692

| #424 + #268 ~:: #420 + #270 =
| = #690

| _Summan #692 verkar rimlig.

#2. _Räkna ut summan.

#274 + #618 = ---

:::: #111 ::::::::::::::::::::::::::::::

#3. _Räkna ut summan.

#581 + #126 = ---

#4. _Räkna ut summan.

#216 + #67 = ---

#111

#266

#5. _Räkna ut summan.

$$\#678 + \#143 = \text{---}$$

#6. _Räkna ut summan.

$$\#547 + \#299 = \text{---}$$

:::: #112 ::::::::::::::::::::::::::::::

#7. _Räkna ut differensen.

$$\#975 - \#469 = \text{---}$$

#8. _Räkna ut differensen.

$$\#831 - \#87 = \text{---}$$

#9. _Räkna ut differensen.

$$\#501 - \#276 = \text{---}$$

:::: #113 ::::::::::::::::::::::::::::::

#10. _Räkna ut summan eller
differensen.

$$\#307 - \#182 = \text{---}$$

#11. _Räkna ut summan eller
differensen.

$$\#219 + \#556 = \text{---}$$

#12. _Räkna ut summan eller
differensen.

$$\#468 - \#73 = \text{---}$$

#13. _Räkna ut summan eller
differensen.

$$\#526 + \#481 + \#27 = \text{---}$$

:::: #114 ::::::::::::::::::::::::::::::

#14. _Räkna uppgifterna på abakus.

a) #658 - #246 = ---

b) #867 + #152 = ---

c) #145 + #561 + #234 = ---

d) #134 + #131 = ---

e) #651 - #542 = ---

f) #156 + #623 = ---

g) #823 - #446 = ---

h) #223 + #617 = ---

i) #303 - #154 = ---

j) #15 + #326 = ---

k) #643 - #219 = ---

l) #253 + #578 = ---

$$m) \#266 - \#47 = \text{---}$$

$$n) \#246 + \#644 = \text{---}$$

$$o) \#530 - \#41 = \text{---}$$

$$p) \#128 + \#539 = \text{---}$$

$$q) \#521 - \#454 = \text{---}$$

$$r) \#546 + \#62 = \text{---}$$

$$s) \#332 - \#241 = \text{---}$$

$$t) \#606 - \#542 = \text{---}$$

$$u) \#521 - \#454 = \text{---}$$

| _Att arbeta med textuppgifter

| _Jag ska ta reda på: ---

| _Jag vet: ---

| _Min lösning: ---

| _Svar: ---

| _Tankebubblor:

| é _Vad ska jag ta reda på?

| é _Vad vet jag?

| é _Hur kan jag lösa uppgiften?

| é _Vilket är svaret?

::: #115 ::::::::::::::::::::::::::::::

#15. _Det är sexton elever och två
lärare med på utflykten.

_Biljetterna kostar #20 kr för
barn och #50 kr för vuxna.

_Hur mycket ska de betala?

_Jag ska ta reda på: ---

_Jag vet: ---

_Min lösning: ---

_Svar: ---

#16. _Efter utflykten köper fröken
var sin glass till de sexton
eleverna. _Glassarna kostar tio
kronor styck. _Fröken betalar med
två hundralappar.

_Hur mycket ska hon ha tillbaka?

_Jag ska ta reda på: ---

_Jag vet: ---

_Min lösning: ---

_Svar: ---

::: #116 ::::::::::::::::::::::::::::::

#17. _Båtturen startar klockan

#10:#30 och tar #65 minuter.

_Hur dags slutar båtturen?

_Jag ska ta reda på: ---

_Jag vet: ---

_Min lösning: ---

_Svar: ---

#18. _Milton och _Polly räknar

husen på var sin sida av kanalen.

_Milton ser #157 hus och _Polly

ser #28 färre.

_Hur många hus ser de tillsammans?

_Jag ska ta reda på: ---

_Jag vet: ---

_Min lösning: ---

_Svar: ---

::: #117 ::::::::::::::::::::::::::::::

#19. _Pariserhjulet har tjugo
korgar. _I varje korg får det
plats sex personer.

_Hur många personer kan åka
samtidigt?

_Jag ska ta reda på: ---

_Jag vet: ---

_Min lösning: ---

_Svar: ---

#20. _Räkna uppgifterna på abakus.

a) #450 + #123 = ----

b) #560 + #273 = ----

c) #869 + #128 = ----

d) #123 + #422 = ----

e) #139 + #255 = ----

f) #357 + #558 = ----

g) #853 - #434 = ----

h) #658 - #496 = ----

i) #435 - #352 = ----

j) #553 - #45 = ----

k) #805 - #540 = ----

l) #750 - #332 = ----

m) #542 + #72 = ----

#117

#277

$$n) \quad \#821 + \#131 = \text{---}$$

$$o) \quad \#176 + \#194 = \text{---}$$

$$p) \quad \#544 - \#401 = \text{---}$$

$$q) \quad \#704 - \#623 = \text{---}$$

$$r) \quad \#560 - \#44 = \text{---}$$

b) _Alvas pappa har bakat bullar till utflykten, det var tre plåtar med tolv bullar på varje. _Han la hälften av bullarna i frysen.

_Hur många bullar bakade han? ---

#3. _Ibland saknas det information.

_Vad behöver du veta för att kunna lösa uppgiften?

a) _Arvids mamma fyller år tre dagar innan _Arvid. _När är hennes födelsedag?

_Jag behöver veta: ---

b) _Pollys pinne är dubbelt så
lång som _Miltons pinne. _Hur
långa är pinnarna tillsammans?
_Jag behöver veta: ---

#3. _Se svällpappersbild.

_Skriv hur många vinklar av varje
sort som triangeln har.

a) _Se svällpappersbild.

--- räta vinklar

--- spetsiga vinklar

--- trubbiga vinklar

b) _Se svällpappersbild.

--- räta vinklar

--- spetsiga vinklar

--- trubbiga vinklar

::: #121 ::::::::::::::::::::::::::::::

#4. _Räkna ut summan eller
differensen.

#1. #455 + #256 = ---

#2. #906 - #238 = ---

#5. _På båten finns det plats för
fyrtiofem passagerare men idag är
det bara tjugonio stycken. _Hur
många tomma platser finns det?

_Jag ska ta reda på: ---

_Jag vet: ---

_Min lösning: ---

_Svar: ---

::: #123 ::::::::::::::::::::::::::::::

_Repetition

::: ::::::::::::::::::::::::::::::

#1. _Se svällpappersbild.

_Vilken förpackning är det här?

_Markera.

_Utmaning

::: ::::::::::::::::::::::::::::::

#1. _Se svällpappersbild.

_Vilken förpackning är det här?

_Markera.

::: #124 ::::::::::::::::::::::::::::::

_Repetition

::: ::::::::::::::::::::::::::::::

#1. _Se svällpappersbild.

_Markera de sidor som är
parallella.

_Utmaning

::: ::::::::::::::::::::::::::::::

#1. _Se svällpappersbild.

_Markera de sidor som är
parallella.

::: #125 ::::::::::::::::::::::::::::::

_Repetition

::: ::::::::::::::::::::::::::::::

#1. _Se svällpappersbild.

_Vilken vinkel passar till
beskrivningarna? _Markera.

_Vinkeln är rät. ---

_Vinkeln är spetsig. ---

_Vinkeln är trubbig. ---

_Utmaning

::: ::::::::::::::::::::::::::::::

#1. _Rita en fyrhörning som har
fyra rätta vinklar.

#2. _Rita en fyrhörning som har två
trubbiga och två spetsiga vinklar.

#3. _Rita en triangel som har tre
spetsiga vinklar.

::: #126 ::::::::::::::::::::::::::::::

_Repetition

::: ::::::::::::::::::::::::::::::

_Räkna ut summan.

#1. #345 + #26 = ---

#2. #304 + #278 = ---

#3. #153 + #316 = ---

#4. #513 + #253 = ---

#5. #728 + #125 = ---

_Utmaning

.....

_Lös ekvationen. _Visa din lösning.

#6. #250 + x = #274

x = ---

#7. #345 - y = #105

y = ---

#8. #700üz = #100

z = ---

::: #127 ::::::::::::::::::::::::::::::

_Repetition

::: ::::::::::::::::::::::::::::::

#1. _Nima har med sig #40 kr och

_Milton har med sig hälften så

mycket. _Hur mycket har _Milton

med sig?

_Jag ska ta reda på: ---

_Jag vet: ---

_Min lösning: ---

_Svar: ---

_Utmaning

.....

#1. _Ebba köper ett vykort för en fjärdedel av sina pengar. _Kortet kostar #7 kr. _Hur mycket pengar hade _Ebba med sig? ---

#127

#292

_Prima matematik #3_B

_Grundbok

_Åsa _Brorsson

_Volym åtta av nio

_Till punktskriftsläsaren

.....

é _Det finns svällpappersbilder.

é _Uppgifter i boken är numrerade.

é _Saker som ska räknas är ofta bara en bokstav i boken. _Varje bokstav är en sak. _Ett r kan vara en ruta.

é _Du kommer att få räkna stora tal som #526 + #481 + #27 på abakus.

_Abakus är ett hjälpmedel där du räknar med hjälp av kulor.

é _Du kommer också att få räkna
multiplikation och division och
förstå hur de hänger ihop.

é _Boken tar också upp
tvådimensionella och
tredimensionella objekt. _Du får
lära dig om linjer som är
parallella och olika vinklar.

_Det handlar också om
programmering och rita olika
mönster efter beskrivningar.

é _Välj att lämna svar på det sätt
som är bäst för dig. _Du kan välja
att skriva svaret eller att lägga

det med plockisar eller peka på
det. _Du kan markera svaret med
häftmassa eller visa på en sak
eller rita på ritmuff. _Det finns
många sätt att svara. _Du och din
lärare bestämmer hur du ska svara.

_Lycka till!

_Skicka gärna dina synpunkter på
anpassningen av denna bok till
anpassningsfunktionen~àspsm.se

::: #128 ::::::::::::::::::::::::::::::

#10 _Fotbollsturneringen

:::~::~::::::::::::::::::::::::::::

=== _Bildbeskrivning =====

_Skolan har samlats på en stor gräsplan och spelar en fotbollsturnering. _Några barn och vuxna spelar, några dricker saft och både lärare och elever står längs med kanterna och hejar på. _Eleverna leder över lärarna med två mål.

_Det är #9 st på plan och #16 st utanför planen. _Några spelar i

#128

#293

shorts och t-shirt medan andra har långa byxor och långärmad tröja.

_På bilden syns olika geometriska former som:

#1. flagga -- triangel

#2. bringare, saftglas och bordsben -- cylinder

#3. rutor i nätet -- kvadrat

#4. bordsskiva -- rätblock

#5. boll -- klot

_På bordet med saft står det

#11 glas. #1 glas är tomt resten

är fyllda med saft. _Av de två

kannorna är den vänstra fylld till

halfden med saft och den högra med

#3ü#4.

=====

::: #129 :::::::::::::::::::::::

_Mal: _I det här kapitlet lär du dig

 algebra: mönster, likhetstecknets

betydelse och bokstavssymboler

 termometern, avläsa temperatur

 mer om mönster och programmering

#3. _Fortsätt bygga ett mönster genom att bygga en likadan månghörning där en sida är gemensam med er första månghörning. _Skriv in i tabellen hur många stickor ni har använt totalt.

#4. _Fortsätt bygga mönstret och fyll i tabellen.

=== _Tabell =====

_Nyckel:

månghörningar = _Antal

månghörningar

stickor = _Antal stickor vi har

använt

månghörningar stickor

:::::::::::::::::: :::::::::::

#1 ---

#2 ---

#3 ---

#4 ---

#5 ---

=====

#130

#298

:::: #131 ::::::::::::::::::::::::::::::

#5. _Kan ni räkna ut hur många
stickor det behövs om ert mönster
ska ha tio månghörningar?
_Förklara hur ni tänker. ---

#6. _Diskutera. _Hur kan ni räkna
ut hur många stickor som behövs
till tjugo eller hundra figurer?
_Skriv en regel för hur många
stickor som behövs. ---

_Mål: _Algebra.

| _Algebra

| _Se svällpappersbild.

| _Några viktiga kunskaper i

| algebra är att

| é se mönster

| é förstå likhetstecknets

| betydelse

| #3 + #5 = #10 - #2

| é kunna använda bokstavssymboler

| istället för tal.

| #10 - x = #9

#1. _Beskriv den fjärde figuren i
mönstret.

a) _Se svällpappersbild.

b) _Se svällpappersbild.

c) _Se svällpappersbild.

::: #133 ::::::::::::::::::::::::::::::

#2. _Se svällpappersbild.

_Fortsätt på mönstret. _Beskriv
den fjärde figuren.

#3. _Hur många kvadrater behövs för varje figur? _Fyll i tabellen.

=== _Tabell =====

_Figur nr	_Antal kvadrater
: : : : : : : :	: : : : : : : : : : : : : :

#1	#1
--------------	----

#2	#5
--------------	----

#3	---
--------------	-----

#4	---
--------------	-----

#5	---
--------------	-----

#6	---
--------------	-----

#7	---
--------------	-----

=====

#4. _Skriv ner hur du tänkte när du fyllde i tabellen. ---

:::: #134 ::::::::::::::::::::::::::::::

#5. _Se svällpappersbild.

_Beskriv den tredje figuren.

#6. _Skriv ner hur du tänkte när du
beskrev den tredje figuren. ---

:::: #135 ::::::::::::::::::::::::::::::

| _Likhetstecknet

| _Likhetstecknet visar att det är
| lika mycket på båda sidorna.

| #11 + #7 = #20 - #2

#7. _Skriv färdigt likheterna.

a) #14 + #7 = #11 + ---

b) #6 ÷ #7 = #40 + ---

c) --- + #27 = #62 + #5

d) --- + #4 = #60 - #6

e) #45 + --- = #85 - #20

f) #3 ÷ #100 = #400 - ---

g) #70 - #10 = #30 + ---

h) #8 ÷ --- = #20 + #12

| _Variabler

| _I algebra använder vi

| bokstavssymboler (variabler) för
| att beskriva ett obekant tal.

| _Vi kan använda vilken bokstav
| som helst, till exempel
| a, b, c, x, y eller z.

| _Ibland står bokstaven för ett
| särskilt tal: $x + 3 = 5$

| _Då är $x = 2$

| _I ekvationen $a + b = 5$

| kan värdet på a och b stå för
| olika tal som tillsammans har
| summan 5.

#8. _Lös ekvationen. _Vilket tal

står bokstaven för?

a) $a + \#2 = \#5$

$a = \text{---}$

b) $b + \#6 = \#10$

$b = \text{---}$

c) $c - \#1 = \#12$

$c = \text{---}$

d) $a + a = \#8$

$a = \text{---}$

e) $\#10 - a = \#7$

$a = \text{---}$

f) $\#28 - b = \#21$

$b = \text{---}$

#135

#306

$$g) c + \#4 = \#85$$

$$c = \text{---}$$

$$h) \#2 \cdot b = \#14$$

$$b = \text{---}$$

#135

#307

:::: #136 ::::::::::::::::::::::::::::::

#9. _Milton och _Polly har

tillsammans fem bollar. _Hur många

kan de ha var? _Fyll i tabellen.

$$x + y = \#5$$

=== _Tabell =====

_Milton	_Polly
::::::::::	::::::::::

_Om x är	så är y
::::::::::	::::::::::

#1	---
----	-------	-----

---	---
-----	-------	-----

---	---
-----	-------	-----

---	---
-----	-------	-----

=====

#10. _Diba och _Isak gör

tillsammans åtta mål.

_Hur många mål kan de ha gjort

var? _Fyll i tabellen.

$a + b = 8$

=== _Tabell =====

_Diba	_Isak
: : : : : :	: : : : : :

_Om a är	så är b
: : : : : :	: : : : : :

#1	---
--------------	-----

---	---
-------------	-----

---	---
-------------	-----

---	---
-------------	-----

---	---
-------------	-----

---	---
-------------	-----

---	---
-------------	-----

=====

#11. _Isaks lillasyster _Elin är
fem år yngre än honom. _Hur gammal
är _Elin när _Isak är

a) #10 år? ---

b) #13 år? ---

::: #137 ::::::::::::::::::::::::::::::

#12. _Visa din lösning.

_Ett kg äpplen kostar #14 kr.

_Rektorn köper #2 kg äpplen till
fotbollsturneringen. _Hur mycket
ska hon betala? ---

#13. _Hur mycket ska hon betala om
hon köper #3 kg äpplen? ---

#137

#311

#14. _Ett kg bananer kostar #25 kr.

_Rektorn köper #5 kg bananer till
fotbollsturneringen. _Hur mycket
ska hon betala? ---

#15. _Ett kg päron kostar #21 kr.

_Rektorn betalar #63 kr för
päronen. _Hur många kg har hon
köpt? ---

#137

#312

_Mål: _Temperatur.

| _Temperatur

| _En termometer visar
| temperaturen.

| _Vi mäter temperaturen i
| ;g_C (grader _Celsius).

| _Det finns digitala termometrar
| som visar temperaturen med
| siffror.

| _Det finns analoga termometrar
| där vi läser av temperaturen på
| en skala.

#1. _Se svällpappersbild.

_Markera de termometrar som visar
samma temperatur.

::: #139 ::::::::::::::::::::::::::::::

#2. _Skriv temperaturen.

a) _Se svällpappersbild.

--- ¿g_C

b) _Se svällpappersbild.

--- ¿g_C

c) _Se svällpappersbild.

--- ¿g_C

d) _Se svällpappersbild.

--- ¿g_C

e) _Se svällpappersbild.

--- ¿g_C

#3. _Se svällpappersbild.

_Markera temperaturen på
termometern.

a) #10 ¿g_C

b) #25 ¿g_C

c) -#15 ¿g_C

d) -#1 ¿g_C

e) #12 ¿g_C

::: #140 ::::::::::::::::::::::::::::::

#4. _Hur stor är

temperaturskillnaden?

a) _Se svällpappersbild.

--- ?g_C --- ?g_C

_Skillnad: --- ?g_C

b) _Se svällpappersbild.

--- ?g_C --- ?g_C

_Skillnad: --- ?g_C

c) _Se svällpappersbild.

--- ?g_C --- ?g_C

_Skillnad: --- ?g_C

d) _Se svällpappersbild.

--- ¿g_C --- ¿g_C

_Skillnad: --- ¿g_C

#5. _Ungefär vilken temperatur är
det idag? _Skriv och fyll i
termometrarna.

a) _Se svällpappersbild.

_Utetemperatur

--- ¿g_C

b) _Se svällpappersbild.

_Innetemperatur

--- ¿g_C

#6. _Hur stor är

temperatueskillnaden mellan
ute- och innetemperatur?

_Visa din lösning. ---

::: #141 ::::::::::::::::::::::::::::::

#7. _När _Polly vaknar är det

#11 ;g_C ute. _När

fotbollsturneringen börjar är det

#17 ;g_C. _Hur stor är

temperaturskillnaden?

_Visa din lösning. ---

#141

#318

#8. _Se svällpappersbild.

_I tidningen finns ett
linjediagram som visar
temperaturen under dagen.

a) _Mellan vilka tider är det
varmast?

_Svar: ---

b) _Vilken tid är det #15 °C?

_Svar: ---

c) _Vilken temperatur är det
kl #20?

_Svar: ---

_Prima matematik #3_B

_Grundbok

_Åsa _Brorsson

_Volym nio av nio

_Till punktskriftsläsaren

.....

é _Det finns svällpappersbilder.

é _Uppgifter i boken är numrerade.

é _Saker som ska räknas är ofta bara en bokstav i boken. _Varje bokstav är en sak. _Ett r kan vara en ruta.

é _Du kommer att få räkna stora tal som #526 + #481 + #27 på abakus.

_Abakus är ett hjälpmedel där du räknar med hjälp av kulor.

é _Du kommer också att få räkna
multiplikation och division och
förstå hur de hänger ihop.

é _Boken tar också upp
tvådimensionella och
tredimensionella objekt. _Du får
lära dig om linjer som är
parallella och olika vinklar.

_Det handlar också om
programmering och rita olika
mönster efter beskrivningar.

é _Välj att lämna svar på det sätt
som är bäst för dig. _Du kan välja
att skriva svaret eller att lägga

det med plockisar eller peka på
det. _Du kan markera svaret med
häftmassa eller visa på en sak
eller rita på ritmuff. _Det finns
många sätt att svara. _Du och din
lärare bestämmer hur du ska svara.

_Lycka till!

_Skicka gärna dina synpunkter på
anpassningen av denna bok till
anpassningsfunktionen~àspsm.se

::: #142 ::::::::::::::::::::::::::::::

_Mål: _Mönster och programmering.

| _Instruktioner

| _När vi programmerar ger vi
| instruktioner om hur saker ska
| göras och i vilken ordning.

| #1. _Ta fram ett glas.

| #2. _Sätt på vattenkranen.

| #3. _Fyll glaset med vatten.

| #4. _Stäng av vattenkranen.

| #5. _Drick vattnet.

#142

#320

#1. _Jobba tillsammans med en
kompis. _Numrera instruktionerna
så att de kommer i rätt ordning.
_Prova så att det stämmer.

_Sätta sig

--- _Ställ dig framför stolen.

--- _Dra ut stolen.

--- _Sätt dig på stolen.

--- _Böj på benen.

--- _Dra in stolen.

#2. _Motivera varför
instruktionerna ska vara i den
ordningen. ---

#142

#321

#3. _ Finns det några instruktioner
som skulle kunna byta plats?

_ Motivera ert svar. ---

::: #143 ::::::::::::::::::::::::::::::

#4. _ Jobba tillsammans med en
kompis. _ Numrera instruktionerna
så att de kommer i rätt ordning.

_Borsta tänderna

--- _Sätt på korken på tandkrämen.

--- _Ta fram tandborste och
tandkräm.

--- _Lägg bort tandborste och
tandkräm.

--- _Skölj munnen.

--- _Borsta tänderna.

--- _Skölj av tandborsten.

--- _Lägg tandkräm på tandborsten.

--- _Skruva av korken på
tandkrämen.

#5. _Motivera varför

instruktionerna ska vara i den
ordningen. ---

#6. _Finns det några instruktioner
som skulle kunna byta plats?

_Motivera ert svar. ---

::: #144 ::::::::::::::::::::::::::::

| _Mönster

|

| _Mönster följer en regel som

|

| upprepas (loopas).

|

| _Ibland upprepar sig bara delar

|

| av ett mönster.

|

| _Det här mönstret börjar och

|

| slutar med en cirkel.

#144

#324

| _Se svällpappersbild.

| _Mönstret däremellan loopas
| fyra gånger.

| _Se svällpappersbild.

| _Klammern visar vilken del som
| loopas.

| _Se svällpappersbild.

#7. _Se svällpappersbild.

_Markera delen som loopas.

_Gör färdigt instruktionerna.

::: #145 ::::::::::::::::::::::::::::::

#8. _Se svällpappersbild.

_Markera delen som loopas.

_Gör färdigt instruktionerna.

#145

#325

#9. _Se svällpappersbild.

_Markera ett mönster som följer
instruktionen.

::: #146 ::::::::::::::::::::::::::::::

| _Villkor

| _När vi programmerar så kan vi
| bestämma villkor.

| _Om det är en femhörning markerar
| du den b, annars markerar du
| den r.

| _Se svällpappersbild.

#10. _Följ villkoren.

a) _Se svällpappersbild.

_Om objektet har hörn markerar du det som b, annars markerar du det som g.

b) _Se svällpappersbild.

_Om objektet har exakt fyra hörn så markerar du det b.

_Om objektet har fler än fyra hörn markerar du det g.

_Om objektet har färre än fyra hörn markerar du det r.

:::: #147 ::::::::::::::::::::::::::::::

#11. _Barnen har fått olika
instruktioner.

_Följ instruktionerna.

a) _Markera alla jämna tal.

#7 ---

#2 ---

#8 ---

#12 ---

#10 ---

#3 ---

#5 ---

#20 ---

#15 ---

#24 ---

#9 ---

#6 ---

#147

#329

b) _Markera alla tal som är jämnt
delbara med #3.

#7 ---

#2 ---

#8 ---

#12 ---

#10 ---

#3 ---

#5 ---

#20 ---

#15 ---

#24 ---

#9 ---

#6 ---

#147

#330

c) _Se svällpappersbild.

_Markera alla fyrhörningar.

d) _Markera alla tal som är jämnt
delbara med #5.

#7 ---

#2 ---

#8 ---

#12 ---

#10 ---

#3 ---

#5 ---

#20 ---

#15 ---

#24 ---

#147

#331

#9 ---

#6 ---

#12. _Addera talen som varje barn
markerat. _Visa din uträkning.

a) ---

b) ---

c) ---

d) ---

#147

#332

| _Programmera förflyttning

| _Med hjälp av symboler kan vi
| visa hur vi ska förflytta oss
| i rutnätet.

| _Se svällpappersbild.
| framåt

| _Se svällpappersbild.
| vrid #90;g åt höger

| _Se svällpappersbild.
| vrid #90;g åt vänster

| _Siffran visar hur många steg
| framåt vi ska förflytta oss.

| _Se svällpappersbild.
|
| _Symbolen visar att vi ska gå
|
| tre steg rakt fram.

#13. _Tänk att du är _Primus.

_Följ instruktionerna.

_Visa _Primus väg.

a) _Se svällpappersbild.

b) _Se svällpappersbild.

::: #149 ::::::::::::::::::::::::::::::

#14. _Jobba tillsammans med en
kompis. _Numrera instruktionerna
så att _Primus kommer fram till
stjärnan i ruta _D#4. _Använd så
många instruktioner som ni kan.
a) _Se svällpappersbild.
b) _Se svällpappersbild.
_Prova att använda så få
instruktioner som möjligt.

::: #150 ::::::::::::::::::::::::::::::

_Blandad träning

::: ::::::::::::::::::::::::::::::

| _Programmering

| _Många saker som vi använder är
| programmerade.

| _De innehåller små datorer.

| _Exempel: _Digital våg, digital
| termometer, teve, miniräknare.

#1. _Vilka saker i klassrummet tror
du är programmerade? ---

| _Det språk datorerna förstår
|
| kallas för maskinkod.

| _Maskinkod skrivs med ettor (#1)
|
| och nollor (#0).

| #1952 skapade den amerikanska
|
| matematikern _Grace _Hopper
|
| världens första kompilator.

| _Det är en maskin som översätter
|
| bokstäver till ettor och nollor.

| _Då förstår datorn när vi skriver
|
| instruktioner med ord.

#2. _Grace föddes #1906 i _New
_York. _Hon uppfann kompilatorn

#1952. _Hur gammal var hon då? ---

#3. _Hur många år är det sedan

_Grace uppfann kompilatorn? ---

::: #151 ::::::::::::::::::::::::::::::

#4. _Räkna femhopp. _Börja på #5
och sluta på #625.

#151

#338

$$c) y + y = \#10$$

$$y = \text{---}$$

#4. _Reza och _Linn gör tillsammans sju inkast. _Linn gör fler inkast än _Reza. _Hur många inkast kan de göra var?

a) _Om _Reza gör --- inkast så gör _Linn --- inkast

b) _Om _Reza gör --- inkast så gör _Linn --- inkast

c) _Om _Reza gör --- inkast så gör _Linn --- inkast

::: #153 ::::::::::::::::::::::::::::::

#5. _Se svällpappersbild.

_Skriv temperaturen.

_Räkna ut temperaturskillnaden.

_Visa din lösning.

--- ig_C --- ig_C

#6. _Se svällpappersbild.

_Datorn ska markera ett mönster
som ser ut så här:

a) _Se svällpappersbild.

_Numrera instruktionerna så att de
kommer i rätt ordning.

--- _Markera två kvadrater.

--- _Markera en cirkel.

--- _Loopa instruktionerna fyra
gångar.

--- _Markera en triangel.

b) _Se svällpappersbild.

_Markera det som saknas i
instruktionen.

=== _Tabell =====

_Nyckel:

n = _Figurens nummer (n)

x = _Antal stickor (x)

n	x
:::	:::
---	---
---	---
---	---
---	---
---	---

=====

#2. _Beskriv med ord och symboler

hur mönstret växer. ---

:::: #155 ::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

_Repetition

::

#1. _ Vilket tal ska stå istället
för bokstaven?

a) --- + #4 = #6

$$x + \#4 = \#6$$

$$x = \text{---}$$

b) #50 + --- = #53

$$\#50 + x = \#53$$

$$x = \text{---}$$

c) --- - #1 = #8

$$x - \#1 = \#8$$

$$x = \text{---}$$

$$d) \quad \text{---} + \#11 = \#16$$

$$x + \#11 = \#16$$

$$x = \text{---}$$

$$e) \quad \text{---} + \#20 = \#27$$

$$x + \#20 = \#27$$

$$x = \text{---}$$

$$f) \quad \#2 \text{ } \dot{\text{c}}. \text{---} = \#12$$

$$\#2 \text{ } \dot{\text{c}}. x = \#12$$

$$x = \text{---}$$

_Utmaning

.....

#1. _Ibland kan bokstaven stå för flera olika värden. _Vilka värden kan x ha här?

a) $x + 3 = 5$

x kan då vara ---

b) $10 + x = 15$

x kan då vara ---

c) $20 - x = 17$

x kan då vara ---

d) $x + x = 10$

x kan då vara ---

e) $x \cdot x \# \ddot{o} \# 40$

x kan då vara ---

f) $\#20 \#o x + \#17$

x kan då vara ---

:::: #156 ::::::::::::::::::::::::::::::

_Repetition

::::::::::::::::::::::::::::::::::::

#1. _Temperaturen stiger med fem
grader. _Vad blir temperaturen då
om man utgår från:

a) #14 ?g_C

--- ?g_C

b) #11 ?g_C

--- ?g_C

c) #0 ;g_C

--- ;g_C

d) -#15 ;g_C

--- ;g_C

_Utmaning

::

#1. _Den #18 maj var det #19 ;g_C.

_Sex månader senare var det #25

grader kallare. _Hur många grader

var det då? _Ta gärna fram en tom

termometer. _Visa din lösning. ---

_Utmaning

.....

#1. _Hur stor är

temperaturskillnaden?

_Visa din lösning.

a) _Se svällpappersbild.

b) -#25 $^{\circ}\text{C}$

-#9 $^{\circ}\text{C}$

#157

#351

::: #158 ::::::::::::::::::::::::::::::

_Repetition

:::~::~::::::::::::::::::::::::::::

#1. _Följ instruktionerna.

_Markera mönstret.

a) _Se svällpappersbild.

b) _Se svällpappersbild.

_Utmaning

:::~::~::::::::::::::::::::::::::::

#1. _Se svällpappersbild.

_Använd tre olika sätt att

markera. _Markera ett mönster som

har fyra loopar.

#2. _Beskriv ditt mönster. ---

#3. _Se svällpappersbild.

_Skriv mönstret med symboler.

::: #159 ::::::::::::::::::::::::::::::

_Repetition

::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

#1. _Se svällpappersbild.

_Hitta först frukternas plats i
rutnätet sedan vilken instruktion
som leder till målet.

é _Plommonet pl finns i ruta ---.

_Instruktion --- är rätt.

é _Äpplet äp finns i ruta ---.

_Instruktion --- är rätt.

é _Bananen ba finns i ruta ---.

_Instruktion --- är rätt.

é _Apelsinen ap finns i ruta ---.

_Instruktion --- är rätt.

é _Päronet pä finns i ruta ---.

_Instruktion --- är rätt.

_Instruktioner. _A, _B, _C, _D och
_E.

_A) start _D#2

upp #2

_B) start _A#3

ner #2

höger #3

_C) start _C#4

ner #1

vänster #2

upp #1

_D) start _B#2

ner #1

vänster #1

#159

#355

_E) start _D#3

ner #2

vänster #2

upp #2

_Utmaning

::

#1. _Se svällpappersbild.

_Skriv till vilken ruta _Primus
kommer.

_Här använder vi instruktionerna:

_Se svällpappersbild.

#2. _Använd symbolerna. _Skriv egna

instruktioner som flyttar _Mimo

från _C#5 till _A#3 och från

_C#5 till _B#1. ---

#159

#356

motståndaren gömt sina skatter

genom att säga rutornas

koordinater. _Om man gissar rätt

tas skatten bort. _Vinnare är den

som först lyckats hitta alla

motståndarens skatter.

_Tips! _För att komma ihåg vilka

koordinater du frågat efter kan du

markera dem i den extra

spelplanen.

_Se svällpappersbild.

_Se svällpappersbild.

_Kompletterande titelblad

_Prima matematik #3_B

_Grundbok

_Åsa _Brorsson

_Överförd från tredje upplagan,
utgiven av _Gleerups _Utbildning

__AB, #2020

__ISBN #978-#91-#511-#0303-#7

_Specialpedagogiska skolmyndigheten

#2024

__SPSM-VERKSNUMMER: #41169

_Observera

_Produkten är framställd av

_Specialpedagogiska

skolmyndigheten för personer med

funktionsnedsättning enligt #17 a §

upphovsrättslagen. _Produkten får

endast spridas till personer som

behöver det anpassade exemplaret för

att kunna ta del av det

bakomliggande verket. _Olaga

spridning eller överföring av

produkten beivras.